

Braşovai Lapok

Aró 5

Vasárnap
1931 * december 20

Főszerkesztő
Sze'e Bé'a dr.

293. szám
XXXVII. évfolyam

Aró 5

Az igazságügyminiszter és a törvényesség

Letartóztattak, fogdába vitték, esirkefogókkal összezárták, csendőrökkel utaztattak és mint közönséges bűntevő, bíróság elé hurcoltak egy újságíró, akinek minden vétké, hogy a közmorál, a közbiztonság, a közérdek védelmében egy országos hírű dáma viselt dolgait a lapjában szellőztette. Még csak vádlott volt és nem elítélt, hivatását békésen teljes szabad polgár, amikor a legdurvább ereszak alkalmazásával benne és hivatásában az egyéni és sajtószabadságot, az igazságszolgáltatást és alkotmányt súlyosan, jövőreketlenül megsértették. A B. L. munkatársának, egy szokványos sajtóner egyszerű vádlottjának tárgyalás és ítélet előtt való letartóztatása annál botrányosabb és felháborítóbb, mivel még arra sem hivatkozhat, hogy az idézésnek, a törvényszék elé való hivatalos megcításnak nem tett eleget, minthogy idézést egyáltalán nem is kapott. A letartóztatást elrendelő ügyész egyszerűen tulit'e magát a törvényes eljárás és az alkotmány szabályain és az egyéni és polgári szabadság cinikus átörésével egy listza és nemes jogelvet, a toll és az egyén szabadságának magasatos elvét az önkény és előítélet alacsony szintjára súlyosztotta.

A törvénykezés adminisztrációja számára, mely e hallatlan jogcsértést elkövette, még az sem lehet enyhítő körülmény, hogy halvégzetű rendelkezését az igazságügyminiszter ismert diktatorikus felfogása és parancsa szellemében tette meg. A bíróságnak nincs és nem lehet más ura, tekintélye, parancsolója, mint a törvény. Az a törvény, mely nemcsak nem engedi meg, hogy bárkit is bármely írássá miatt, mely nem veszélyeztet az állam érdekeit, — nem szőlít forradalomra, lázadásra, anarchiára — letartóztatassanak, hanem a legkategorikusabban megtiltja és mint az alkotmány főbenjáró sérelmét állapítja meg. Igazság szerint a törvényesség értelmében nem azt kell letartóztatni, börtönbe zárni, megalázó torlurákon keresztül hurcolni és mint közönséges, tettenért gonoszlevőt kezelni, akit a köz érdekében irt cikke miatt perbe fogtak, de a tárgyaláson — idézés, értesítés hiányában — nem jelent meg, hanem azokat akik a törvény és alkotmány világos, határozott, megfelelőbezhetetlen tilalmát megdondolatlanul és önkényesség leg súlyosabb kriteriumával áthágják.

A kormány, amely rövid pályáján már egész sorát követte el az egyéni és sajtószabadság elleni merényleteknek, parlamentben és manifestumokban a hazamentés és hasonló elökelt megvesztegető üggyekkel törekszik ignozolni alkotmányvértó eljárását. De ahogy Boileau nevének nevezi a gyermekeket és a macskákat macskának, Rollet pedig esirkefogónak nevezi, a polgári és sajtószabadság duva megcsúszását sem lehet másnak nevezni, mint zsarnokságnak, egy pervers, számító és egyben kiszámíthatatlan kormányzat zsarnokságának. A pozitív törvénylisztelel mindig térdig áll a kiserítésben — ez igaz — de elbuknia azért egy pillanattal sem szabad, annál kevésbé a jogrendet, a törvényességet magát elbuktatni.

A parlament kötelessége, hogy az alkotmányt és szabadságot megvédje és a méltó piedesztálra állítsa, mert ha nem teszi, hünpártoló lesz, a legnagyobb hünpedig a zsarnokság, de mindjárt utána annak a türése következik.

A magasszemű bíróságot és a nagyhivatásu törvényhozást egyaránt fel kell szabadítani egy maniákus kormányzat szerencsétlen szuggerációja alól.

A magántisztviselők áldozati taxájáról szóló törvény elfogadott szövege

Lényeges enyhítésekkel menti át a javaslat

Bukarest, december 18.

A Kamara tegnapi ülésén viharos jelenetek közben lényeges módosításokkal, de mégis megszavazták azt a rendkívüli adót, amely ellen az érdekelt magántisztviselő osztály hetek óta gyűléstermekben és utcákon tüntetett.

A magántisztviselők áldozati taxájáról szóló törvény a következő szakaszból áll:

1. Ez a rendkívüli adó csak az 1932-es évre szól és a következő fokozatonként fizetendő:

12 ezer lejig a fizetés	adómentes.
12.001—15.000 lejig	5 százalék.
15.001—20.000 lejig	6 százalék.
20.001—25.000 lejig	7 százalék.
25.001—30.000 lejig	8 százalék.
30.001—50.000 lejig	10 százalék.
50.001—70.000 lejig	12 százalék.
70.001—100.000 lejig	15 százalék.
100.001—150.000 lejig	20 százalék.
150.001 lejtől feljebb	30 százalék.

Nem tartoznak áldozati taxát fizetni a munkások, az újságírók, a szövetszervezetek, kulturális intézmények, és nem kereskedelmi jellegű vállalkozások tisztviselői.

Az áldozati taxát a teljes, bruttó fizetésből kell számítani, tehát mindenféle illetékek, uti-átalányok, előre meg nem állapított uti-átalányok és drágasági pótlások után is kell fizetni. Egyedül a globális adó az, amely után az áldozati taxa nem számítható.

2. Tantiemek, igazgatósági részesedések után az áldozati taxa a következő fokonként számítandó:

50.000—100.000 lejig	8 százalék.
100.001—200.000 lejig	9 százalék.
200.001—300.000 lejig	10 százalék.
300.001—500.000 lejig	11 százalék.
500 ezer lejen felül	12 százalék.

A harmadik szakasz a beinkasszálás módjáról intézkedik.

4. A vállalatok vezetői kötelesek a törvény közzétételétől számított tíz napon belül jegyzékben kimutatni a pénzügyigazgatóságnál, hogy 1931 november 19-től kezdődőleg kik vannak alkalmazásban vállalkozónál és mennyi fizetéssel.

Ak ennek a kötelezettségnek nem tesz eleget, azt 5—10.000 lejig terjedő bírsággal sújtják. Akik kisebb jövedelmet valának be, azokat a kivetendő áldozati taxa tiszterével sújtják.

A törvény pontosan kimondja, hogy a magántisztviselők áldozati taxáját csak is a 12 ezer lejen felüli fizetésekből lehet számolni, vagyis akinek például 13 ezer lej fizetése van, az csak ezer lej után, a kinek 15 ezer lej fizetése van, az csak három ezer lej után, és így tovább fizet.

400 francia gyáros leállítja üzemét

Már Franciaországban is tüntetnek a munkanélküliek

Páris, december 18.

Csak most kezdenek mutatkozni a jóvátételi fizetések beszüntetésének súlyos következményei, amelyek annál érzékenyebben érintik Franciaország gazdasági életét, mert az egész francia költségvetés a jóvátételi fizetéseken épült fel.

Észak-Franciaország 400 gyárosa csütörtökön Lilleben értekezletet tartott és azt a határozatot hozta, hogy január elején mindnyájan beszüntetik üzemeiket és a munkásokat elbocsátják.

Ez az állásfoglalás annál súlyosabb, mert körülbelül 100.000 munkást foszt meg egy csapásra a kenyerétől. A gyárosok tiltólag azért szánták el magukat erre a szinte példa nélküli állás megoldásra, mert nem kapták meg az állami a halikárpótlás címén megállapított összegeket, amelyeket már váltókkal előre fel-

vettek különböző pénzintézetektől a amelyek a jóvátételi fizetések elmaradása miatt most nem folyósíthat a francia államkincstár.

A munkanélküliség problémája különben Franciaországban is kezd igen aggasztóvá válni. Csütörtökön például körülbelül 6000 munkanélküli jelent meg a francia kiállítás területén, abban a reményben, hogy a pavilonok lebontását már most megkezdik. Számításukban azonban tévedtek, mire tüntető menetté alakultak. A rendőrség erős kézzel szel lépett közbe és szétverte a tömeget, amely azonban mellékutcákon keresztül a párisi városi tanács épülete elé vonult és ottan is tüntetett. A rendcsinálás munkája közben többen könnyebb sérüléseket szenvedtek. A sebesülteket kórházba szállították.

Véres utcai harc a londoni rendőrök és munkanélküliek között

A bezuzott kirakatok tüveivel dobálták a tüntetők a rendőröket

London, december 18.

A londoni munkanélküliek érdekei tegnap újra megakasztották az angol főváros gigászi forgalmát. Csütörtökön délután 2000 munkanélküli vonult fel a város háza elé. Az alarmozott rendőrség

valóságos közelharcot vívott az elkeseredett tömeggel.

A tüntetők a bezuzott kirakattüvegek cserepeivel dobálták a rendőröket. Amíg végre a városháza előtti terület sikert a tüntetőktől megtisztítani, 15 súlyos

sebesülteket szedtek össze. Ezek között van egy rendőr is.

London más városrészeiben is folytak harcok a munkanélküliek és a kivonult karhatalom emberei között. A rendőrség csak a késő esti órákban jelenthette, hogy sikerült Londonban a rendet helyreállítani.

Tanácskozássra ülnek össze a kisanthant külügyminiszterei

Bukarest, december 18.

A külügyminiszterumból kiszivárgott hírek szerint januárban Montreuxban tanácskozássra ülnek össze a kisanthant külügyminiszterei.

A tanácskozás legfőbb tárgya a leszerelési konferenciával kapcsolatos közti állásfoglalás kérdése lesz.

MacDonald új pártot alakít

London, december 18.

MacDonald angol miniszterelnök közvetlen környezetének felvilágosításai alapján való hivatkozással a londoni lapok arról számolnak be, hogy a miniszterelnök új politikai pártot akar alakítani, amely a mai belpolitikai viszonyok között az angol parlament középpártjának szerepét töltené be. A londoni lap értesülése szerint MacDonald a liberális párt eredeti frakciójának és a régi munkáspárt jobbszárnyának egyesítésével akarja az új párt alapjait megteremteni.

Argetioianu nyilatkozik

a konverziós javaslat elhalasztásának okairól

Bukarest, december 18.

Tegnap délnél ült először össze az az 55 tagú nagybizottság, amiről Argetioianu pénzügyminiszter a mezőgazdasági adósságok konvertálásáról szóló törvényjavaslat átdolgozásával bízott meg. Az értekezlet megnyitóját maga Argetioianu mondotta el. Tett érdekes és fontos kijelentéseket is.

Mindenekelőtt leszögezte, hogy teljességgel hamisak azok a mestersegesen terjesztett hírek, mintha a javaslat tárgyalásának az elhalasztása tulajdonképpen a napirendről való végleges lekerülést jelentené. A kormánynak eszé ágában sincs elejteni ezt a javaslatot, amit elkerülhetlen szükségességgnek tart, amelyről az a meggyőződése, hogy az adott körülmények között nagyon hozzá fog járulni a gazdasági állapotok megjavításához. Az sem igaz, hogy az 55-ös bizottság feladata a javaslat új alapokra való fektetése lenne. Ő csak azért járult hozzá a javaslat tárgyalásának elhalasztásához, mert tisztában van azzal, hogy ilyen nagyhorderejű törvénynél fontos a szakértők meghallgatása és a sok oldalról jövő megfontolás. A bizottságnak azonban nem szabad érintenie a törvényjavaslat lényegét, mert a kormány ehez minlonen keresztül ragaszkodik.

Argetioianu beszédének a meghallgatása után a nagybizottság úgy döntött, hogy — nem foglalkozik érdemben a javaslattal. Szűkebbkörű bizottságot küldött ki ennek tette feladatává, hogy hétfőtől kezdve folyamatos tárgyalásokon vitassa meg a javaslatot a tegye meg a módosításokra vonatkozó előterjesztését, hogy aztán a nagytanács a végleges módosításokat elhatározhassa.

Vásároljon a B. L. hirdetőinél

Hivatkozzék vásárlásainál a B. L.-ra. Figyelmesebben fogják kiszolgálni! Olcsóbban fog vásárolni!

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Szép lábak, karcsu bokák??

Csak A d y harisnyában!

Letartóztatták Bidianu kolozsvári szigurancalítkárt

Több százezer leít zsarolt ki a szeszgyárosoktól

Kolozsár, december 18.

A kolozsvári feketeszeszügyekben indított vizsgálat új fejezettel szaporodott: a rendőrség pénteken délelőtti letartóztatta Bidianu Axente volt erdélyi sziguranca titkárt. A letartóztatás, amely óriási feltűnést keltett, egyik láncszem annak a közel egy év óta folyó harcnak, amelyet — idáig eléggé passzíván, — folytattak a hatóságok az erdélyi feketeszesz-panamisták ellen. Kun Andor hírhedt feketeszeszinspektor ismeretes letartóztatása alkalmával került nyilvánosságra a szeszpanama egyik fantasztikus fejezete, amikor magas állású szigurancavezérinspektorok brutális módon megszarolták a hálójukba ke-

rült szeszgyárosokat. Kerekes István és Kerekes Ferenc torockói szeszgyárosoknál, — a feljelentés szerint, — megjelent egy szép napon Bidianu Axente és

a megijedt szeszkereskedőket 300.000 lej erejéig megszarolta.

A nyomozás, mely még annak idején megindult, ma váratlan fordulathoz érkezett. Ugyanis Filimon és Savu szigurancainspektorok mai vallomásukkal ugyancsak Bidianu Axente bűnössége mellett tettek nyilatkozatot és így következett be a kolozsvári társaséletben is igen jól ismert Bidianu letartóztatása.

Lábzsákban dolgoznak a kolozsvári póstán a tisztviselők

Felsőbb rendelet alapján egy szobában csak 7 kiló fát szabad eltűznelni

Kolozsár, december 18.

Komolyhangú, hivatalos távirati rendelkezés érkezett ma a bukaresti postavezérigazgatóságtól a kolozsvári főposta főnökségéhez. Ilyen rideg, sőt a szó szoros értelmében hideg rendelet még nem került iktatásra, amióta postahivatalok magasabb helyről rendelkezéseket kapnak. Arról szól ez a sürgős távirati rendelkezés, hogy a mai naptól kezdve a kincstári postahivatalokban szobánként csupán 7, azaz hét kilogramm fát szabad naponta fűtés céljaira felhasználni. A kolozsvári postafőnök ránézett a hőmérőre, amely 12 fokot mutatott a fagyponthoz alatti és mit tehetett volna mást: kiadta az utasítást, hogy a mai naptól kezdve a szobákat 7 kilogramm fával is be-

kell fűteni.

A kolozsvári posta tisztviselői, akik fizetésükből nem áldozhatnak arra, hogy a hivatalos helyiségeket emporileg elviselhető hőmérsékletre kifűtsék, nagyon praktikus módon segítettek magukon. Leszedték az ablakokról a pokrócokat és akinek nem jutott, lábzsákot hozott és azokkal takaróztak be.

A közönség pedig, amelynek változatlanul fizetnie kell a méregdrága postai díjszabás különféle tételeit, amelynek órákig kell elvárnia például egy-egy telefonkapcsolásra, megfagyhat a napi 7 kilogramm fával bemelegített hivatalokban, vagy ami még rosszabb, mindenféle betegségeknek teheti ki magát.

„Hát ezért lettünk mi rokkantak?”

Megrendítő rokkantszertartás a kolozsvári városházán

Egő gyertyák és nemzeti trikolor mellett zokogott fel a világháború áldozatainak jajsza

Kolozsvár, december 18.

A városháza nagytermében kongresszust tartottak ma a hadirokkantak Jaga Iustin dr. elnöke alatt. Az elhangzott felszólalások során újból rámutattak arra, a megrendítően nehéz helyzetre, amelyben önhibájukon kívül jutottak a nagy háború szerencsétlen áldozatai.

Könnyek között panaszkodtak a felszólalók, hogy hónapok óta nem kapják meg nyomorúságos éhbernek is kevés nyugdíjukat.

Teljesen eladósodtak, hitelük teljesen kimerült és a legsivárabb nyomor vár rájuk, ha a kormányzat részéről sürgős segítség nem érkezik.

És most fantasztikus szertartásnak is beillő jelenet vette kezdetét.

A hadirokkantak széles nemzeti színű szalagot bontottak ki, templomi gyermekáyat gyújtottak meg és miközben a városháza termében összegyűlt féllábú, félkezű áldozatai a világégésnek, térdre hulkodtak, felhangzott az eskü: az utolsó csepp vérünkre esküszünk, hogy mindaddig, amíg jogos követeléseinket

meg nem kapjuk az államtól, harcolni fogunk újra — az igazságért.

A könnyekig meghatott rokkantak ezután delegációt választottak, amely Nagy Ignác dr. helyettes pénzügyigazgató előtt megjelent, hogy a rokkantak kivánságait tudomására hozza. Az itt el-

hangzott beszédekből csupán egyetlen részletet közlünk:

— Hát érdemes volt-e egyáltalában rokkanttá lennünk? — tették fel a megrendítő kérdést a rokkantdelegáció tagjai. Vajon az új generáció, látva a mi második keserves harcunkat a mindennapi betevő falunkért, nem vesztí-e el minden lúttát azokban az eszmékben, amelyekért bennünket harcra küldtek?

A helyettes pénzügyigazgató megígérte a delegációnak, hogy a pénzügyminiszter utasítása alapján a december 20-tól befo-lyó adók egyrészét a rokkantségek kifizetésére fordíthatja és így a rokkantak remélhetik, hogy december 20 után illetményeiket, ha nem is teljes összegben, de részben megkaphatják.

Argetoianu külföldi útja izgatja a kedélyeket

Bukarest, december 18.

Argetoianu pénzügyminiszter külföldi útjáról elterjedt hírek különböző kommentárokat adtak alkalmat. Az Adeverul beavatott helyről szerzett információkra való hivatkozással azt írja, hogy Argetoianu külföldi útján főképpen Románia pénzügyi és politikai kérdéséről információkat szűri a francia politikai körök. Sőt esetleg tárgyalásokat kezd egy új kölcsön felvételére vonatkozólag is. Más verziók szerint Argetoianu Párisban felveti a román állam fizetőképességének felül-

vizsgálatát is, mert eöreláthatólag Romániában is rövidesen sor kerül a rövidlejáratu hitelek meghosszabbítására.

Kormánykörökből szerzett értesülések szerint Argetoianu Párisban rövidlejárata új kölcsön felvételére indít tárgyalásokat, még pedig azért, hogy a konverziós javaslat megszavazása után legyen miből kielégíteni a hitelezőket. Arról is keringenek hírek, hogy Argetoianu a francia fővárosban Titulescuval is találkozni fog.

A magántisztviselői törvény megszavazása után is viharzott a kamara

Sulyos vádak Popescu képviselő ellen

Bukarest, december 18

A kamara péntek délutáni ülése 3 órakor kezdődött Pompeiu elnökelete alatt. A napirend előtt elhangzott kisebb felszólalások során szözlásra emelkedett Otetelesanu avereszkánus képviselő, aki

szenvédélyes hangon tette szóvá a magántisztviselők áldozati adójának vonatkozó törvényjavaslat vitáját bezáró szavazás botrányos körülményeit.

Otetelesanu felszólalásában megállapította, hogy a szavazás alkalmával Popescu Mihály temesvári többségi képviselő egyszerre legalább 20 fehér golyót tett az urnába. Felszólalására a kamara minden oldalán zaj és mozgolódás keletkezett és a többségi padsorokból hangosan tiltakoztak a vád ellen:

— Nem igaz!

Otetelesanu: Csodálkozom azon, hogy tegnap este nem vonták kétségbe ugyan ezt a tényt, amikor is Lupu dr. szögezte le. Tiltakozom az ellen, hogy csak Tranucujasit állítsák fegyelmi bizottság elé. Oda kell állítani Popescut is!

Serdici (ellenzéki): Láttam, amikor Popescu több golyót vet fel és én erre figyelmeztettem Luput is.

Lupu: Ez igaz. Én a szavazásnál Popes-

cuhoz léptem és figyelmeztettem arra, hogy ne merje az összes fehér golyókat az urnába dobni — és a szavazás eredményét meghamisítani.

A zaj és elkeseredett padközti vita pillanatról pillanatra fokozódik a kormányparti és avereszkánus képviselők között. Az ellenzéki padsorokból valaki felkiáltja az elnöki emelvény felé:

— Az a régi ritmus volt, de mi van az új ritmussal?

Ebben a pillanatban lép be Argetoianu, aki a háborgó kedélyeket azonnal lecsillapítja, azt indítványozza, hogy Popescu Mihályt is állítsák fegyelmi bizottság elé. Néhány apróbb felszólalás után Argetoianu pénzügyminiszter betérszti a bélyegilletékek és az egyenes adók módosítására vonatkozó törvényjavaslatot. Lupu dr. a közlekedésügyi miniszterhez intéz interpellációt aziránt, hogy a tisztviselők félárú jegyeinek meghosszabbítására kiuzott aláírást hosszabbítsák meg január 15-ig.

Mirescu szociáldemokrata képviselő azt kifogásolja, hogy a kormány mindössze 5 lejjel szállította le a cukor árát, holott a cukor árának maximumát 25 lejjel kellene megszabni. A kormány képviselőit a cukorszindikátussal szemben.

Ne borotvapengét

kérjen hanem követelje a

vezérképviselő: C. Duisberg
București I. Str. Carol Nr. 3

“Tricoline”
A SELYEM RIVALISA

A valódi „TRICOLINE” anyagból készült ingek, gallérok és pizsamák kényelmesek, elegánsak és tartósak. A feiülmulhatatlan minősége és a rendkívüli izléses minázata sem a mosásban, sem a hosszas viseletben nem változik. Kitűnőek, tetszetősek és tartósak.

A valódi anyag szélén ott látható a „TRICOLINE” embléma. A valódi Tricoline anyagból készült fehérneműn rajta van a „TRICOLINE” címke.

A MANCHESTERI „WEMCO” CÉG EREDETI KÉSZÍTMÉNYE.

Kizárólagosság Románia részére:

GOLDSTEIN & ORENSTEIN

GALAȚI

BUCUREȘTI

NE KULDJON BENNÜNKET RIPORTA, IGAZSÁGÜGYMINISZTER UR!

Egy éjszaka a bukaresti rendőrség kazamatáiban

Meztelenre vetkőztetnek egy asszonyt, negyven férfi előtt. A nagy verés... A pofon, mely úgy csattan, mint egy revolverlövés. Egy percre sem szűnik meg az észbontó sikoltás, a bukaresti rendőrség pincéjében

Brassó, december 18.

Három nappal ezelőtt az egyik nagy bukaresti lap vitaestélyt rendezett a verésről. A legkiválóbb bukaresti szociológusok szoltak hozzá a kérdéshez. Úgyvédek, írók, újságírók szoltak fel a vitaestélyen és az egyik ur a legkomolyanb formában azt az ötletet vetette fel, hogy ha már úgy sem lehet kiirtani a rendőrségről a verést, akkor tegyünk meg legalább annyit, hogy legalizáljuk a csendőrségi és rendőrségi brutalitást.

— Tessék törvényes felhatalmazást adni a rendőrségnek a verésre. Legyenek rendszabályok, pontos előírások és utasítások. A verés-törvény végrehajtási utasítása pontos rendelkezéseket tartalmazzon arra nézve, hogy a rendőr milyen svunggal adhatja a pofont a delikvensnek, hány ökölcsapást mérhet a hasába és a földön már ájultan fekvő félhalott páciens szabályszerűen hány rugással keltetheti öntudatra... Még mindig jobb, ha a rendőr az elvégzett hóhérmunka után hivatkozhatik a verés-törvényre, ha már magát a verést úgysem lehet kiirtani a rendőrségről.

E sorok írója az említett vitaestélyen nem vehetett részt, mivel ugyanabban az időben a bukaresti rendőrség pincéjében ült ötvenedmagával a nagy kihallgatási teremben és így a saját szemével

A rendőrségi pincében

A bukaresti rendőrprefektúra oldalbejárátán keresztül vezettek le a pincehelyiségbe. A sötét folyosót csak rosszul világítja meg egy félig kiegélt villanykörte. Még ha nem is terheli bűn az ember lelkét, szívszorogva botorkál előre. A detektív felnyit egy ajtót. Az inferno kapuja.

Három civilruhás komisár ül egy asztal mellett. Nem is vesznek tudomást rólam. Beszélgetnek.

—...miért nem mész fel a kveszturára, vigyázz baj lesz belőle... a fényképet már be kellett volna adni.

—...nincs egy lej a zsebemben... honnan csináltassak fényképet... három hónap óta nem kaptam meg a fizetésemet... majd ha fizetnek...

Aztán felém:
— Szedjen ki mindent a zsebéből, de vigyázzon, nehogy benne hagyjon valamit.

Sorban egymásután az asztalra kerül

Az összegyűjtött bűnösök között

Egy folyosón vezetnek keresztül. Két szobán megyünk át. Egy hatalmas cementpadlózatú teremig érünk. A terem tulsó felén padok állnak egymás mögött. Ez a nagy kihallgatási terem. Itt gyűjtik össze a napközben letartóztatott bűnösöket. A terem egyik sarkában egy téglalábú épített emelvény készül. A letartóztatottakat egyenként felvezetik erre a szélsőszékhez hasonló emelvényre és bemutatják az összegyűjtött detektíveknek.

Már sokan vagyunk a teremben. A fal mellett talán harmincan állhatnak Fantasztikus rongyokba öltözött szerencsétlenek. Razziákön szedték össze őket, a kerületi rendőrségek szállították be nagyrészüket. Ott állnak a fal mellett és várnak... Már reggel óta állnak így a fal mellett. A nagy cementpadlózatú teremben nyomasztó csend. Csak félpercenként hangzik fel valamelyik letartóztatott agyonfázott tüdejéből a hörgő köhögés.

Ujabb csoport érkezik. A vacaresti fegyházból tíz elítélt érkezik, a törvény-székre szállítják őket. Az éjszakát itt fogják tölteni, mert holnap reggel kilenc-kor van a tárgyalás. Negyvenen vagyunk a teremben, amikor megkezdődik a leg-

láthatta a rendőrségi verést, a saját fülével hallhatta az összevert emberek irtóztos sikoltásait és ha már azon a vitaestélyen ugys felemült a rendőrségi verés törvényes szabályozása, ime tessék: egy szemtanu pontos és hűséges jelentése a még nem rendszabályozott verésről...

A brassói ügyészség adott utasítást a bukaresti rendőrségnek, hogy tartóztatáson le és csendőrfedezettel szállítsam el Bukarestből Brassóba, hogy egy másfél évvel ezelőtti ellenem megindított sajtópörben a bíróság elé kerüljek. Ez a rendelkezés törvényellenes volt. Sajtópörben nincs helye az előzetes letartóztatásnak. Törvénytelen volt a brassói ügyészség utasítása, mert másfél év alatt, míg az ellenem beindított sajtópör megérte a tárgyalásra, soha egyetlen idézést nem kézbesítettek ki a címre. Embertelen volt a letartóztatási utasítás, mert a munkaasztal mellől hurcoltak el, éppen úgy, ahogy egy tettenért betörőt vagy az áldozata vértől mocskos gyilkost fognak el és csukják a börtönbe. Igazságtalan volt ez a letartóztatás, mert a sajtópört, egy-két évre elítélt többszörösen rovtomultu betörő barátnője indította meg az újságíró ellen, aki a közérdekét képviselte a cikke megírásánál. De ha már letartóztatottak, elvégeztem a kötelességemet odabent is. Ime:

minden, amit az ember a zsebében visel. Pénztárca, jegyzőkönyv, óra, zsebkendő, néhány levél és egy doboz cigarettá.

Három szempár szinte hipnotizáltan nézi a doboz cigarettát. Az egyik komisár, sovány és borotvátalan, rácsap a cigarettára. Rágyujt és ahogy mélyen a tüdejére szívja a füstöt, látszik rajta, hogy már órák óta nem volt füstölmi való a szájában.

— Ujjlenyomatot vettek már magáról? Na, majd mindjárt viszik... Betörés miatt hoztak ide ugyebár? Vagy lopás? Mit mond? Újságíró?

A három komisár összenéz. A penztárcaiban megtalálják az igazolványomat. Az, aki a cigarettá dobozatát még mindig a kezéi között tartja, most szinte észrevétlenül visszajátja a dobozt a többi holmik közé.

— Ugy-e, nem haragszik, hogy megkínáltam magam egy cigarettával...?

borzalmasabb, a legfelháborítóbb színjáték.

Megjelenik az ajtóban egy detektív Zömök vállas ember. A két kezét a nadrágszobában tartja. Unottan végigsétál előttünk. Minden szempár őt követi. Kinos, fojtott csend van a teremben. Még azok a hörgő köhögések is elhallgattak. A zömök detektív csak sétál, egy szó, egy hang nélkül. És most megáll egy fiatalember előtt. Ez a második sorban áll. Nagy, bozontos haja van. A tőlkabátját egy rongyos szvettter helyettesíti.

— Miért hozták ide?

Vontatottan jön a válasz:

— Loptam.

Egy piros kendőbe kötött csomag áll

mellette.

— Itt van a lopott holmi...?

— Igen.

— Miért loptál?

A szerencsétlen ember hallgat. Lehajtja a fejét, a cipőjét nézi, melyből kékre fagyottan látszanak a lábujjai.

— Miért loptál? — hangzik még egyszer.

— Olyan nagy a mizéria...

FELEDHETETLEN JELENET

És most olyan jelenet játszódott le, a mit soha el nem felejtethet az, aki tanuja volt.

A detektív egyetlen hirtelen mozdulattal belekapott balkezeivel a fiatalember bozontos hajába. Magához rántotta a fejét és

ökölbeszorított jobbkezeivel teljes erejével püföni, ökölözni, boxolni kezdte az ember fejét, arcát.

Negyven halálra rémült, kitágult szempár nézte ezt a kísérteties jelenetet. Állati vonitáshoz hasonló mély torokhangon bögt fel a megkínzott ember és másképpen nem tudott védekezni a pergőtűszerű ökölcsapások ellen, csak úgy, hogy mindig mélyebbre hajtotta le a fejét. De az ökölcsapások most a vállat udalát érték. Zuhogó ökölcsapások tombaja és az állati üvöltés... csak ezt lehetett hallani a teremben.

Három vagy négy percig tartott ez az irtóztos verés, amikor a detektív egyetlen mozdulattal, mint egy zsákot eldobta magától a megkínzott embert. Az most a földön fekszik és mint egy megvert kutya pislant fel a kínzójára.

— Te disznó... — ordítja most a detektív — nyomorúságot emlegetsz... azért loptál?

Kézze-lábbal

Következik a borzalmas színjáték második felvonása. A detektív, akinek a kezei elfáradtak, most a lábaival kezd dolgozni. Először belerug a földön fekvő emberbe. Teljes erővel rug. Rövid, éles, lapos rugás volt. Mint a fullolisták a kapu előtt püssirozzák a labdát. És amikor a megnyomorított ember megint állati hangon felhördül, akkor mintha csak erre várt volna. Egymást követik a rugások. A hátán, oldalán, lábán kap egy irtóztos rugást az a szerencsétlen ember. — Üvölt, üvölt, kétségbeeső torokhangon üvölt... nem tud mást tenni, nincs más védekezése.

— Felállni!... — ordítja a detektív.

És a megölt ember feláll. A detektív tíz centiméter távolságról bele néz a szemébe. A félig letaglózott vágóállatok néznek így a mészárosra, aki rosszul forgatta meg a kés a szügyükben.

— Nyomorúságból loptál? Mi?

Megint egy hirtelen mozdulat. Balkéz a bozontos hajrengetőben. A jobbkez megint osztogatja az ökölcsapásokat. — Szent Isten, kezdődik megint előlről... —

Anyám, anyám, ilyen szegényen

Egy alacsony nőt vezet be a detektív a terembe.

— Na, gyorsan, vesse le a kabátját és a szvettterét — mondja a nőnek, aki egy hang nélkül teljesíti a parancsot.

A detektív égő cigarettával a szájában végigkutatja a kabátot és a szvetttert.

— Itt nincs semmi... biztosan a ruhád alá dugtad...

— Nem... nem... esküszöm, én nem loptam... esküszöm, hogy nálam nincs semmi, nincs semmi...

— Kuss... azt majd én mondom meg, ha majd kikutattalak.

A detektív egyetlen mozdulattal fel-emeli a nő szoknyáját.

— Szent isten — kezd a szerencsétlen nő sikoltani —, csak nem akar itt ennyi férfi előtt levetkőztetni.

A detektív csak fojtottan tud nevetni, cigarettá ég a szájában és a kezeivel a nő ruháiban motoszkál.

A nő sikoltani kezd.

— Anyám... anyám... ilyen szegényen!

A detektív a nő alsóruháját kapcsolja.

Vad, lázas képpé torzul a jelenet. A nő sikoltozik. A földre veti magát. Megindul elcsattan a revolverlövéshez hasonló pofon.

A nő menekül és ott a sarokban hisztérikusán sikoltozik... nem, ez már nem is sikoltózás: tébo yodott rekedt ordítás. A detektív már nem bír egyedül a nővel.

Még ketten jönnek... a nőt már cipelték, de még jó ideig hallatszik a lezárt ajtókon keresztül az állati üvöltés...

A vádlott ráhajol a papírra és írja a saját vádiratát...

Dantei képek az infernóból... Két embert vezetnek keresztül a terem. Furcsa imbolygó járásuk van. Nem tudnak a talpukra lépni. Egymást támogatják. A detektív gyorsabb menésre kényszeríti őket. Kihallgatásról jönnek. Egy más kép. A vádlott egy papírt és ceruzát kap. „Pontosan írd le mindent, ahogy történt...” A vádlott tiltakozik: De én ártatlan vagyok. A pofont már csak hallani lehet. A detektív olyan gyorsan üt, hogy a pofozás közben nem is látni a kezét...

Megelégedettség — csalódás nélkül?

Lehetséges!

Mert egy 1100 sz. asztali lámpa 1080 leibe kerül (ernyő nélkül) egy liter közönséges peiroleummal 16 óráan át világít,

tehát, cca 5000 lei az évi megtakarítás égőanyagban!

Gyors amortizáció!

5 éves gyári garancia!

Szerezzen a családjának egy nagy karácsonyi örömet és rendeljen még ma az

Aladdin

S. A. R. képviseleténél:

TIMISOARA III.

Strada C. Brancoveanu No. 28.

ez van beírva a halálra rémült negyven szempárba, melyek tanui e pokoli jelenetnek.

A harmadik felvonás csak három percig tartott az egész verés időtartama tíz perc lehetett.

A szerencsétlen ember most a helyére kullog. Lehajtja a fejét és szégyeli a többiek előtt, hogy megverték. Egy vékonytestű, fiatalasszony áll mellette ki most óvalosan, nehogy a detektív megláthassa, megsimogatja a megvert ember bíborpiros arcát.

A POFONVERT NŐ

De a detektívnek ezer szeme van. Mint egy kilótt puskagolyó, már ott van a fiatalasszony mellett.

— Te a felesége vagy ennek a tolvajnak? Mi? Igen? És hagyta, hogy az urad lopjon?

Mint egy revolverlövés, úgy hangzott annak az irtóztos erejű pofonnak a csattanása, amit a fiatalasszony kapott a következő másodpercben. Még sikoltani sem tudott, már elhangzott a második csattanás.

A vádlott ráhajol a papírra és írja a saját vádiratát...

Hamangiu igazságügyminiszter Ur! Talán mégis jó lesz azt a titkos rendeletet visszavonni.

Az újságíró el fog menni az idézésre letartóztatás nélkül is. De ha letartóztatják, csak ez lehet belőle.

Megírja és nyilvánosságra hozza azt a másik szegényt, amelyik még annál is rettenetesebb, hogy törvénytelenül letartóztatják.

Ne küldjön bennünket riportra, igazságügyminiszter ur!

Farkas Aladár

A magyar főrendiház elnöke a titkos választójog mellett

Budapest, december 18.

A felsőház péntek délelőtti ülésén Széchenyi Aladár gróf, a felsőház elnöke mondott nagy beszédet, amelyben a jelenlegi választási rendszer ellen nyilatkozott. Nagy feltűnést keltett, hogy a titkos választás bevezetését követelte. Beszéde további részeiben Magyarország külpolitikájával foglalkozva, rámutatott arra, hogy Magyarország számára az egyetlen helyes út — a francia orientáció.

a világ-márka!

Egészségre érdekében

óvakodjék súlyos utánzatoktól!

Karácsonyi Vásár!

Vásároljon a B. L. hirdetőinél!

ÜZENET

a brassói és vidéken lakó hölgyközönségnek!

A karácsonyi ünnepek előtti időtől kezdődőleg s végig a tavaszi idény beálltáig: az összes raktáron lévő és kizárólag legfinomabb minőségű

Ruha- és felöltő szövetek, asztalneműk és más divatárak

feltűnő olcsó árban kerülnek

készpénzfizetés ellenében eladásra

KIRÁLY LAJOS

BRASSÓ Mihály-vajda-utca 15 szám alatti divattüzletében.

Karácsonyra

majdnem

ingyen

Kap mindenféle maradékot

Kertész

Testvéreknel,
BRASSÓ Kapu-utca 26

Főlo: **Adler Oszkár**

BRASSÓ,
REG. CAROL
(KAPU-UTCA)
12 szám.

JOAN MUNTEANU

Luca P. Niculescu cég utóda,
BRASSÓ.

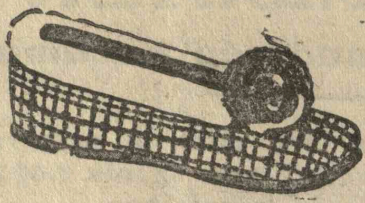
A karácsonyi ünnepek alkalmából az összes téli cikkeket ujonnan leszállított árak mellett árusítja:

Tenisz flanel I a minőség - - -	Lei	24
Barket cérnából, modern minták	Lei	35
Flanel Pyrinee - - - - -	Lei	48
Bársonyok sima és színes - - -	Lei	80
Kosztüm-szövetek 140 cm.	Lei	120
Crep de Chine I-a minőség	Lei	140
Crep Georgette I-a minőség	Lei	250

Gazdag választék **vásznakban, sítónokban és damaszt-árakban.**

Benedikt „Schroll“ Sohn
új árleszállításokkal.

Kérem keresse fel áruraktáramat meggyőződésére!

MÉLEG HÓCIPO A LEGCÉLSZÉRÜBB KARÁCSONYI AJÁNDEK

IPSEN

Telefon 491. BRASSÓ I. AP. U. 28 Telefon 491

Csemegekülönlegességekben vezet

FARKAS & Co.

BRASSÓ KAPU-U. 54. — TELEFON 163.

Saját villanyerőre berendezett kávépárló — Kifűző lábo-
rok — Bonbon különlegességek — Karácsonyfadíszben gyű-
jthető választék — Ünnepi pezsgő — Fűtőolaj, alkalmi áron.

Figyelmes, megbízható kiszolgálás

Még csak decemberben!

TELJES KIÁRUSÍTÁS

A raktáron levő árukat
minden elfogadható árban
kiárusítom!

D. Berbecar

divatáruház,
Brassó, Voivodul Mihai-utca 7.

Még csak decemberben!

Órák,
ékszerek,
optikai
műszerész

Minden javítást
szakszerűen
végzek!

**Brassó,
Kapu-u. 28**

Az ajándék legyen

Hasznos

Értékes

SERILANA

tól, Brassó, Kapu-u. 3., (volt Ascher)

Selyem
Női- és férfi-kabát
Ruha- és öltöny szövet
Függöny, szőnyeg stb
DUS VÁLASZTÉK

Eredeti gyári árak

RÁDIÓT CSAK

ELECTRA-nál

BRASSÓ KO OSTOR-UTCA 28.

Végkiárusítás!

minden elfogadható áron

Antal & Dworák

cégnei, Brassó, Virág-sor 17 sz.

KÖZHIRRE TÉTETIK!

A

„CARMEN“ CIPŐÁRUHÁZBA

Brassó, Kapu-utca 21. egy nagy szállítmanu
közismert „BATA” gyármánu HÓCIPO
érkezett, amely — amíg a készlet tart — az
alábbi gyári árakon kerül kiárusításra:

Női hócipő, egészen gummiból, „Drucker” rel, fekete és barna - - - -	250	Lei
Női Gabardine hócipő, bársony gallérral, fekete és barna - - - - -	170	„
Női Gabardine hócipő, gallér nélkül, fekete	120	„
Női hócipő, egészen gummiból, félmagas cip zárral (Reiss-Verschluss), fekete és barna - - - - -	350	„
Férfi hócipő, posztóból, fekete - - - - -	250	„
Férfi galoschni nyelvel - - - - -	190	„
Gyermekek hócipő, egészen gummiból, „Drucker”-rel fekete és barna, 22-26 sz. nagyságban - - - - -	150	„
Gyermekek hócipő, egészen gummiból, „Drucker”-rel fekete és barna, 27-35 sz. nagyságban - - - - -	190	„

A konverzió késik - de nem mulik

Miért halasztották el a fontos javaslat tárgyalását

El kell hátrálni a részleges moratórium által felidézhető gazdasági katasztrófát a társadalom többi rétegéről is

Bukarest, december 18.

Minden valószínűség szerint ma már feltehetően az a rendkívüli fontosságú törvény, amely átmenetileg, a jövő év február 15-ikéig, felfüggeszti a mezőgazdasági adósságok törlesztését. Kivéve az adósságtartókat az ugyancsak mezőgazdasági földbérleti tartozásokat és gyermek-tartási kötelezettségeket.

A két hónap folyamán nem érvényesíthető foglalkozás, vagy végrehajtás utján semmilyen kötelezés a falusiakkal szemben.

A mezőgazdaság tehát moratóriumot kap az adósságaira addig is, amíg a kormány a pártokkal meg egyeztetésben megállapítja a leghelyesebb módját ezeknek az adósságoknak hosszulejzárata kölcsönökkel való átváltoztatására, konvertálására való rendezésére.

Erre a törvényre, amelyet eredetileg parlamentari kezdeményezésből a szociáldemokraták, lapisták, georgisták és néhány más pártbeli képviselő, köztük a magyarpárti Willer dr., sőt a vassárdista Ileana-Codreanu is, terjesztettek be, akkor is feltétlen szükség lett volna, ha a konvertálási javaslatot Argetoianu pénzügyminiszter hirtelen, manővernek is elfogadható elhatározással nem veszi le a napirendről. Mert — amint erre mintegy két héttel ezelőtt rámutattunk — a mezőgazdasági adósságok konvertálásáról szóló javaslat abban az esetben is, ha a napokban emelkedett volna törvényerőre, csak két hónap múlva szabadított volna meg a földmivelőket a végrehajtások és árverések áradatától, mintán ennyi időt akart adni a hitelezőknek konvertálandó követeléseik bejelentésére. Február közepéig ilyenformán mindenképpen elégedhetetlen volt a végrehajtások felfüggesztése, ha nem akarták a népét pontosan a „megmentése” előtt eláldozni a hitelezők kérésbeeseti oszlopának.

Most hát egyelőre február közepéig biztosítva van a falvak nyugalma, máris a mennyiben ez idő alatt maga az állam nem fogja felzavarni az adóbehajtásokkal. No és mi lesz ezek után a hatalmas konverziós törvényjavassalattal, amely a földreform eredményét, a törpe-birtokot hivatva megvédeni és megzsilárdítani a amelynek az apaságáért akkora csengés folyt eddig a pártok között?

A hivatalos verzió szerint az elhalasztás távolról sem jelenti a javaslat eljuttatását, hanem csak időnyerést arra, hogy ezt az óriási horderejű törvényt minél tökéletesebben alkossák meg.

A mezőgazdasági adósságok rendezése ugyan — mondja a kormány — nem mulik. A parlament karácsonyi ülése alatt tüzetesebben meg fogják tanulni a problémát és körültekintőbben készíthetik elő ezt a javaslatot, amelyben az állam, mint számos társadalmi réteg nagy mértékben érdekelt van.

Közben pedig, a karácsonyi vakáció alatt, — amint ez most már elhatározott — meg lehet venni, — Argetoianu pénzügyminiszter külföldi körútra megy a külföldi párisi tárgyalásai során kétszerte szövege fogja hozni az adósságok általános rendezése kérdésének a körében elsősorban a mezőgazdasági, a paraszti tartozások problémájának a megoldását, mint amely jelenleg éppoly égető szociális, társadalmi szükségesség, Romániában, mint annakidején az agrárreform volt. Léve Románia 80 százalékos földmivelő-ország, mezőgazdaságát mindenáron meg kell menteni azoktól a katasztrófától, amelyek rázúdult terhektől, amelyek az ár-defláció, a munka elértéktel-

nedésének a folyamánai. Viszont a mezőgazdasági adósságok megkönnyítése, konvertálása katasztrófális helyzetbe sodorja az ország pénzügyi életét s könnyen képtelenné teheti arra is, hogy külföldi kötelezettségeinek, köztük a stabilizációs törvényből eredő angazsmánjainak, eleget tudjon tenni egész gazdasági, pénzügyi és társadalmi egyensúlyának a veszélyeztetése nélkül.

Az átmeneti és részleges, csupán a mezőgazdasági adósságokra vonatkozó moratórium egyszerre jelentékeny mértékben megváltoztatja a konverziós javaslat sorsát. Utána ugyanis a konvertálás terve már csak olyan értelemben módosulhat, amely nagyjában azonos a moratóriummal, ha nem fogják is ennek nevezni. És ennek a végleges szanálásnak általánossá kell válnia, — ez már a nem hivatalos, de nem kevésbé számottevő körök nézete és meggyőződése — ha nem akar egyik társadalmi réteg megmentése érdekében, mégis ez a jellegadó parasztság is, sok más, ugyancsak fontos és gazdaságilag nagy szereppel bíró réteget teljesen tönkretenni. Ennélfogva

az elhalasztott konverzió csak akkor palósítható meg, ha egyrészt általános lesz, másrészt meg az államnak nagyobb tökéletességre állni a végrehajtásához.

Végredményben tehát Argetoianu külföldi útja fogja eldönteni: lehet-e konverzió abban a formában, hogy összeegyeztetse a minden vonalon parancsoló érdekeket, avagy pénz híján beláthatatlan időre meg kell hosszabbítani és általánossá kell tenni a moratóriumot?

Alkalmunk volt erre nézve megkérdezni egy kiváló gazdaságpolitikus véleményét, aki a következőket mondotta a konverziós javaslat elhalasztásáról és a most életbe lépő agrár-moratóriumról:

— Persze, hogy le kellett vonni a napirendről a mezőgazdasági adósságok konvertálásáról szóló javaslatot. Eddigi formájában ugyanis azt jelentette, hogy — mondjuk — négyen fogyasztunk egy asztalnál, de csak egy fizet, mégpedig a viszonzatszolgáltatás minden reménye nélkül.

— Hogy ez így van, az ki fog devalálni ezzel a földmivelő-adósságokra adott moratóriummal. Meglátjuk: a hitelezők most a kereskedő- és iparosrétegre fogják vetni magukat, hogy legalább ezektől hajtsák be követeléseiket. Ha már a földmivelő-adósságok tabu-nak nyilvánították, a melyhez nem szabad hozzányulni. Végére a bankoknak is menteniük kell a menthetőt, mert ők viszont a betétesekkel szemben tartoznak felelősséggel. S ennek következtében odajutunk, hogy az, aki lakározkodott és óvatos volt, fogja egyedül megfizetni többi asztaltársának a cecijét.

— Miután idáig jutottunk, nem látok más megoldást, mint vagy az általános moratóriumot, vagy az — inflációt. Mert ha a kormány mégis ragaszkodik a konverzió eszméjéhez, akkor ez sem lehet részleges, csak a falusi adósságokra vonatkozó, hanem általánosnak kell lennie, ki kell terjeszkednie a városi adósságokra is, ezenfelül pedig karpótolni a k. l. realitást a pénzintézetek személynében a betétest, a kistőkést. Ehez meg pénz, külföldi pénz kell, minthogy itthon nincs erre állami tőke. S mert külföldi kölcsönt manapság nem lehet nyélbeütni, elkerülhetetlen vagy az általános moratórium, amely természetesen a külföldi tartozásokra sem maradhat hatástalanul, vagy az infláció. A konvertálás aranyközepútján most már csak akkor lehet haladni az ország gazdasági és pénzügyi életének a teljes felborítása nélkül, ha ehhez az állam külföldi adósságainak a fizetésére bizonyos haladékokat kap, avagy ehelyett jelentékeny tőkét képviselő kölcsönt. Azaz Montecuccoli-val szólva, ennek a háborúnak a megvívásához is pénz, pénz és pénz kell, — akár az általános konverzióhoz, tehát egy falusi, mint a városi adósságok évtizedekre való felhígításához és elviselhetővé tételéhez, akár a belföldi pénzforgalomnak a jelenlegi lejárfolyamon való megszorításához, az egészséges inflációhoz...

Az egyelőre visszahúzott konverziós javaslat ezek szerint kiérlelte a döntést, kiderítette a tisztázást a pénzügyi,

gazdasági és társadalmi szanálás eddig állandóan összezavart kérdésében. De egyben rávilágított az állami intervenciópolitikának az adott körülmények közötti hiábavalóságára is. Most bebizonyul, hogy az államkapitalizmus sem képes csodákat művelni, ha nem áll rendelkezésére bőven pénz arra, hogy az egyik társadalmi rétegnek a többi terhére való favorizálása ellenében kártalaníthassa emezeket s ne tegye tönkre.

Február közepéig, ameddig a falusi moratórium ideiglenesen szól, dűlőre kell jutnia és minden bizonnyal dűlőre is fog jutni tehát általában az egész adósság-probléma s ezzel az ország egész pénzügyi és gazdasági szanálásának a kérdése is. A részleges és átmeneti moratórium csak akkor járhat le valóban február 15-ikén, ha előbb más gyökeres gyógyszer tud találni a kormány, az államkapitalizmus „szakértő”-kormány, ha módosít lel — ahogyan Lupu dr. mondja — a stabilizáció bilincseinek ha nem is a teljes szétlépésére, de legalább érezhető megállítására.

K.

Izgalmas adózendülés egy biharmegyei községben

Félreverték a harangot és az összegyűlt lakosság elűzte a végrehajtókat

Margita, december 18.

Izgalmas adó-zendülés színhelye volt a közeli Alsóderna község, ahol

a végrehajtók az adóssok minden ingóságát lefoglalták.

Szabó János hatvanéves román földműves vissza akarta vinni szomszédja ügyét, mire a csendőrök puskatűzzel agyba-főbe kezdték verni az öregembert.

A lakosság ennek láttára félreverte a

harangokat és követelte társuk szabadonbocsátását. A végrehajtók, a fenyegető helyzet miatt, Margitára szöktek át.

Másnap csendőrök szállták meg a falut és huszonnyolc férfit és nőt bekísértek Margitára, ahol most folyik a kihallgatásuk.

Itt említjük meg, hogy a tasnádbajomi zendülők, akik ugyancsak az adó miatt lázadtak fel, három hét óta kísérik faluról-falura, Szilágy megyén keresztül, Zilahig.

Naponta újabb és újabb sejt-vezetőket tartóztatnak le Nagybányán és környékén

Már harminc gyanúsított van letartóztatásban

Nagybánya, december hó 18

A R. L. jelentette, hogy a nagybányai rendőrség rajtaütött a bányavidék kommunista sejt-szervezeteinek vezetőin és tizenegy sejt-vezetőt letartóztatott. Ezek a vezetők egyhanguan azt vallják, az volt a parancsuk, hogy a nagybányai és vidéki kerületben mindenhol szervezzék meg a sejteket és hogy ennek központi irányítása Nagybányán történt.

Az első tizenegy letartóztatott kommunistát már át is kísérték a szatmári törvényszék fogházába, ahol a vádtanács vizsgálati fogságukat helybenhagyta.

Tegnap itt újabb tizenegy embert tartóztatnak le, akik kivétel nélkül résztvettek ebben a földalatti szervezési munkában. Ezek az emberek kihallgatásuk alkalmával már nem vallanak beismerőn, de olyan súlyos gyanúkat merültek fel, hogy a rendőrség jegyzőkönyvüket lezárta és ugyancsak átküldötte őket a szatmári törvényszék vizsgálóbírájához.

A nyomozást nagyon megnehezíti, hogy az egyes sejt-főnökök — ez a sejtrendszer lényegéből folyik — egymást nem ismerték és így még mindig nem lehet a sejtek fejére, az irányító és szervező akaratra bukkanni.

Szatmár, december 18.

Tegnap délután négy fiatal embert tartóztatnak le azzal a gyanúval, hogy a nagybányai s a bányavidéki kommunista szervezetekkel összeköttetésben állottak. A letartóztatottak leginkább intellektuális és elméleti kommunisták, akik eddig a rendőrséggel összeütközésbe nem kerültek. A vizsgálóbíró mind a négy fiatal

intellektuel ellen vizsgálati fogságot rendelt el, amely elrendelt fogságnak jóváhagyása ügyében a holnapi törvényszéki konfirmáló tanács dönt.

Ma délben újabb két kommunista-gyanús egyént tartóztatnak le, akiket szintén azzal vádolnak, hogy a nagybányai mozgalomnak irányítói.

Teleszky az infláció-rémről

Budapest, december 18.

A felsőház tegnapi ülésén Teleszky János nagyszabású beszédet mondott az infláció ellen. Kimutatta, milyen végetes lépés volna, ha a kormány, a többfelől elhangzott kívánságra, az infláció útjára térne. A korlátolt infláció teljesen lehetetlen gondolat, mert ha egy gazdasági hiányt inflációval betömnének, akkor csak újabb hiányok keletkeznek, ami mindaddig fokozza a pénz elértéktelenedését, amíg nem jön egy radikális kormányzat, amely kiméletlenül megszünteti az inflációt. Magyarország külföldi adósságainak nagyrésze dollárban és más valutában van, amiknek visszafizetése, pénzromlás esetén, aránytalanul nagy terhet jelentene. Megnyugtatta a közvéleményt, hogy a jövőt illetően aggódalomra nincs ok, mert Károlyi miniszterelnök egyensúlyban tartja az államot. — Károlyi emlékére a késő utódok áldani fogják — fejezte be nagyhatású beszédét Teleszky.

Mérték mindenütt a világ legfinomabb
ERN 101 számú boroivál
Kapható: Max Zisman, Bukarest, Str. Bihari 9. megh. zottál és ára drb.-ként Lei 239

DECEMBER 20.

HORNIMAN'S TEA

A városok és közhivatalok tüzitaellátása

Bukarest, december 18.

A pénzügyminisztérium új szabályrendeletet készített a városoknak és közhivataloknak tüzfával való ellátására, illetőleg az ezeknek szükséges tüzfának a beszerzésére. A szabályrendelet szerint a jövőévi tüzfaszükségletet csakis nyilvános árlejtések útján fedezhetik a városok és közhivatalok és az árlejtéseket a megyei székhelyeken március 15 és április 15 között kell megtartani.

Grandi és Hoover között megállapodás jött létre a békerevizióra?

Zürich, december 18.

A „Nene Züricher Zeitung” római tudósítója ismeretlen részleteket tár fel Grandi washingtoni útjáról és megállapítja, hogy igenis jelentős megállapodás jött létre Amerika és Olaszország között a békeszerződések revíziójának tekintetében. Ezzel magyarázható, hogy Grandi, visszatérőben, nem szállt ki Párisban, ahogyan azt eredetileg tervezte.

Az Egyesült Államok is lelért az aranystandardról?

Newyork, december 18.

A „Daily Telegraph” értesülése szerint az amerikai külkereskedelem olyan súlyosan szenved a legfontosabb vevő-államok valutáinak elértéktelenedése miatt, hogy az amerikai bankvilág vezetői a legkomolyabban mérlegelik, hogy az Egyesült Államok is lelért az aranystandardról. Ennek a lehetőségnek tulajdonítják egyébként a cshicagai gabonárak emelkedését.

Borotvákat, késeket, boxereket találtak az előállított budapesti munkanélküli tüntetőknel

Budapest, december 18.

A fővárosi munkanélküliek csütörtöki felvonulása miatt a rendőrség összesen ezernyolcvanhét személyt állított elő.

akiknek javarészt az esti órákban szabadlábrahelyezték és csak azokat tartották fogva, akiknek nincsen lakásuk. A rendőrbírság ezek közül hat személyt ötnapos, egyet negynapos, egyet pedig háromnapos elzárásra ítélt hatósági tilalom ellenére történt felvonulásért. A tüntetők zsebében találtak borotvákat, késeket, boxereket, botokat és egyéb veszélyes tárgyakat elkobozták.

A harói véres földfoglaltás utabbi fejezete

A dévai törvényszék meghazudtolta a Comitetul Agrar ítéletét

Nem követtek el birtokháborítást a harói románok, bár véres erőszakkal foglaltak el a dévai csángók földjeit

Déva, december 18.

A B. L. hasábjain már többször foglalkoztunk a dévai csángóknak harói nagy földharcával. Földháborúnak, mely ezelőtt nyolc évvel vette kezdetét, magva az volt, hogy a csángók igényt tartottak a csángó-földekre, amelyekről őket a harói román parasztek erőszakkal kivertek.

A földháborúban annakidején a két első foku agrárhatóság ellentétes ítéletet hozott. Így került az a legfőbb hatóság, a Comitetul Agrar döntése alá, amely kimondotta, hogy a csángóknak jogos tulajdonát képező és általuk 1892. év óta sajátkezüleg művelt kis birtokállományuk nem sajátíthatók ki a harói földigény ó románok javára.

Annakidején a szegény dévai csángók örömmel fogadták a döntést, mert az igazság a földön is, mert a tulajdonát képező és általuk évtizedek óta használt földet, a legfelsőbb fórum nem ítélte oda az arra igényt tartó harói román gazdáknak.

A Comitetul Agrar valóban igazságot szolgáltatott a csángóknak, de sajnos csak papíron. Az idők és események megmutatták, hogy nem papíron és nem peresítés irás dönti el a föld tulajdon- és használati jogát, hanem az erőszak.

Az 1927. év április hó 12-ikén, nyolc csángó gazda részéről tett első földmivelési kísérlet ugyanis fölötté gyászos eredménnyel végződött. A földjeiket megmivelní akaró csángókat, a Maros füze-

seiben meghuzódott mintegy száz harói gazda, minden öldöklő szerszámmal fellegyerkezve, megtámadta, négyet közülük véresre verve üldözték el onnan, míg a szerencsétlen

Molnár Péter öt kiskoru árpat hagyva hátra, a Marosban lelte halálát.

A földjeiknek szabad használatában megháborított csángók, 1927. augusztus havában, a harókat a dévai járásbírság előtt, birtokháborítás és kártérítés miatt peresítették.

A járásbírság ítéletileg meg is állapította, miszerint a harókat birtokháborították, elrendelték tehát pontos határnap megjelölésével a csángóknak újabb birtokbavezetést. A dévai járásbírság ítélt, de az újabb birtokbavezetést egyszerűen nem lehetett fogadtatni, mert a kitűzött határnapon — a portarel hirtelen beteg lett.

A harókat a rájuk nézve éreztetve talált járásbírsági ítélet ellen, felbuzgósították. A dévai törvényszék az ügyben megtartott többrendbeli tárgyalás után ma hirdett ítéletet. A mindelelőzők nélkül kihirdetett törvényszéki ítélet,

helyet adott a harókat felebbezésének és közel 26 ezer lej öltés megfizetésére kötelezte meg a csángókat.

Az ítélet szerint tehát a harókat nem birtokháborították, bár erőszakkal foglalták el a Comitetul Agrar által végső fokon is a csángóknak ítélt földet.

A csángók az ítélet ellen felebbezéssel fognak élni.

Csendőri asszisztencia mellett dolgoznak a kolozsvári és apahidai C. F. R. műhelyekben

Mi az oka a munkások elkeseredésének

Kolozsvár, december 18.

A kolozsvári és apahidai CFR műhelyekben valóságos statáriumra jellemző állapotok uralkodnak. Viniczky mérnök irodájában csendőr ül. A három művezető íróasztala mellett is csendőr foglal helyet. A műhelyekben csendőrök sétálnak, majdnem az egész munkaidő alatt.

Az apahidai műhelyekben és a szabadban dolgozó munkások is csendőri asszisztencia mellett végzik napi munkájukat.

A vasuti munkások között tudniillik a CFR vezérigazgatóságának munkapoliti-

kája miatt egészen kiélesedett a hangulat. A munkások elkeseredésének és izgatottságának egészen kézenfekvő okai vannak. Tulnyomó részük akkordbér kért dolgozik, amelyeknek az a szépséghibájuk, hogy 1888-ban állapították meg azokat, és hogy mégis megelégedjenek a mai követelményeknek az akkordbér kiszámításánál 9-es szorzószámot alkalmaztak. A kilences szorzószám alkalmazása mellett is rengeteg igazságtalanság történt, mert tisztán a szerencsétől és a művezetők jóindulatától függött, hogy a munkás milyen kategóriába tartozó munkát kapott. Amióta azonban a szorzószámot 6,50-re csökkentette a CFR takarékosági politikája, az a munkás, aki régebben 6000—6500 lejt keresett havonta, ma mindössze 2500 lejt keres.

Ez a minimumra csökkentett kereset sem kápják meg egészében a munkások. Leponják abból az előírt adókat, a törlesztéseket, a vasuti szállítás díját, a tüzfá részleteit és végül a büntetéseket. Ha a művezető kifogást talál az elvégzett munkában, azonnal hatszáz-ezer lejes büntetéssel sújtják a munkásokat és megfizettetik vele a hibás munkához felhasznált anyag árát is, azonkívül pedig ingyen kell a munkát újra megcsinálniuk. Az is megtörténik mind ezek tetejébe, hogy a munkás alig fél napig dolgozik.

hónap végén nemhozz semmit sem kap kézhez a keresetből, hanem a köölköző havi bérére is adós marad.

Sok baj és méltánytalanság éri őket a munkavezetők részéről is. Itt van például egy beszédes példa:

Apahidán megtörtént, hogy Corpodeanu és Gnebiczek művezetők munkaidő alatt becsíptek. A két kötelésszmulasztó művezetőt fegyelmi bizottság elé állították és a vizsgálat alkalmával kihallgatták a kezük alatti dolgozó munkásokat. Mi lett a nagy hercehurca vége? A kö-

művezető minden konzekvencia nélkül üszta meg az ügyet, míg a munkások közül ötöt 15 napi fizetésvesztésre ítélték. Az elítélt munkásokkal együtt persze is szeretnők tudni, hogy miért kellett éppen nekik bűnhődniük felettessék fegyelmi vétségéért?

Az a súlyos okokat szolgáltat az elkeseredésre, hogy a munkások fölé tanultak művezetőket állítanak. A kolozsvári CFR műhelyvagonosztályánál van például Muresan művezető, aki 1919-ben mészálónál dolgozott napszámosi minőségben. Az 1921-iki sztrájk után művezetőnek tették meg. Hasonlóképpen jutalmazták meg Tamas művezetőt, aki a szakészítő volt vajamikor és úgy járta portékájával a vásárokat. Ma a legnagyobb szakértelmet igénylő vas- és rézöntő műhely teljhatalmu ura! A vagonfénysító osztály vezetője, Cucu Gabon futsal szakészítő volt. Három év alatt érte el a művezetői rangot, amit szakkezett és kifogástalan szakmunkás is ritkán ér el 10—15 éven belül.

Az ujesztendő azonban még kínosabb meglepetéseket is tartalmaz a vasut műhelyek munkásainak. Le akarják szállítani a betegség esetén esedékes tappent is 50 százalékkal. Míg ma a munkás keresetének 40—55—75 százaléka kapja láppénz gyanánt, januártól kezdve napi 17—21 lejt akarnak ezen a cimeen folyósítani. A betegségyelőző járulékot természetesen egy banival sem szálltják lejjebb.

Január elsejétől kezdve eltörlik a munkások drágasági pótékát is, amely napi 400 lejt tesz ki. A kiküldetések esetére szóló 120 lejes napidíjakat 35 lejt akarták csökkenteni.

Ezért izzó a kolozsvári CFR műhelyek munkásainak a hangulata és ezért órák csendőrök a műhelyek munkarendjét.

A részeges magyar kormányválság

Budapest, december 18.

Mayer János kigazdaminiszter ma hivatalosan benyújtotta lemondását, amelyet azzal indokolt, hogy a kigazdaminiszterium nem kapta meg azt a költségvetési keretet, amelyben eredményesen dolgozhatna.

A népjóléti tárcát tegnap Ugron Gáboriak ajánlotta fel Károlyi miniszterelnök, Ugron azonban kitért a megbízatás elől. Most Homan Bálntot, a Nemzeti Múzeum főigazgatóját emlegetik, mint Ernst utódját.

A pénzügyi tárcát illetőleg a „Magyarország” arról értesül, hogy Koranyi még is elfogadja azt, amialtal Károlyi miniszterelnök megoldja kabnetje legnehezebb problémáját.

Károlyi miniszterelnök egyébként ma este tesz jelentést Horthy kormányzónak a népjóléti és kigazdátarca betöltéséről.

Kevés a pénze?

Mégis szép karácsonyi ajándékot vásárolhat és

Sok pénze is lehet!

mert ingyen kap egy zsidó Kórház sorsjegyet, ha 500 lei-ért vásárol. 1000 lei-en felüli vásárlásnál még 10 engedmény

EHRlich
ékszerésznél

BRASSÓ, KAPU UTCA
(szemben a Kórnával)

SEPSISZENTGYÖRGY
(Főter)

Egy szerencsés számu Református Kórházsorsjegy a legkedvesebb karácsonyi és újévi ajándék! 100 lejt kapható

tőzsdékben, fizletekben és bizományosoknál. — Főbizományos: Tutsek Jenő Brassó. Weisz Mihály-u. 9 szám.

HUZÁS DECEMBER HÓ 22-ÉN
Készsázezer lejes főnyereménnyel!

Utolsó huzás 1932. évi január 20. Főnyeremény 1.000.000 lejt!

Nyereményeket az erdélyi református egyházkerület pénztára azonnal és készpénzben fizeti ki. Vegyen, amíg kapható, Református-Kórházsorsjegyet!

Megjelent!

Venye meg

Gyilkos karácsonyi száma

320 oldal

20 lej.

FEJFÁJÁSOK

idegszába, influenza rheumás fájdal-
mak csakis a

Dr. NANU MUSCEL-féle
ANTINEURALGIC

altal gyógyíthatók Fredeti dobozban
mely két kapszulát (ostyában) tar-
talmaz. Isteni eredeti jelzéssel Kap-
ható gyógyszerárakban és drogé-
riákban. 17171

A nap

UJSÁGÍRÓ ES CSENDŐR

Tegnapelőtt végighallgattam a Kama-
rában, amikor Mavrodi színházügyi ve-
zérfelügyelő, a kiváló ujságíró meginter-
pellálta az ujságírók letartóztatásának
kérdésében Hamangiu igazságügyminisz-
tert.

— Vannak ujságírók — mondotta —
akiket a tárgyalás előtt három nappal le-
fognak, ami kiátlóan törvényellenes.

— Mondjon egy esetet! — kiáltotta az
igazságügyminiszter.

Mavrodi hallgatott. Egyetlen nevet
sem tudott mondani. Elfejtette a leckét.
S vesztett.

Hogy máskor ne jöjjön ilyen zavarba,
a sorok írója ismételtelen le fogja nála
tenni vizitkártyáját. A kívánt nevet meg-
találja rajta...

*

Ha Mavrodi ur el is fogadta az igazság-
ügyminiszter választát, mi a magunk ré-
széről visszautasítjuk azt.

Tegnap este kiváló és harcos kollégán-
kat, Farkas Aladárt csendőr cipelte el
jelentéktelen sajtópörének főtárgyalá-
sára Bukarestből Brassóba. Fegyveres
csendőr cipelte el, noha az ügyben eddig
még egyetlen idézet sem kapott.

Igy néz ki az új igazságügyminiszteri
intézkedés. Az ujsági ókat még csak meg-
sem idézik, hanem egyszerűen felpakkol-
ják őket — csendőr és szurony mindig
akad — s a testi és lelki meghurcolás
órái után odalökik bírálói elé.

A sajtó munkása rendkívüli felelőssé-
gű és óriási fontosságú munkát végez. A
legnagyobb szabadságra és nyugalomra
van szüksége ahhoz, hogy támadhasson
és ahhoz is, hogy védekezhessen. A sajtó-
törvény és a bírói joggyakorlat éppen ezt
tartotta szem előtt, amikor egyrészt ujs-
ágírókkal kapcsolatban eltörölte az elő-
zetes letartóztatást, másrészt megszaba-
dította őket a csendőrszorongós pro-
cedurától.

Az a kormányzati rendszer, mely Far-
kas Aladárt és társait szuronykísérettel
állítja elő a főtárgyalásra, erőszakot kö-
vet el a lelkiismereten.

Mavrodi urat, akit különben nagyra-
becsülünk, elkapta az igazságügyminisz-
ter választásának dinamikája.

De hennünk nem.
Mert Hamangiu szavai szépek ugyan.
De a tettei otrombák.

KITUNTETÉS

Egy tanítót ellenzéki agitátorok méltá-
lanul inzultáltak. Erre a kormány kár-
pótlásképpen érdemrenddel tüntette ki
a nemzet napszámását.

Ha mindezek a tanítók kitüntetését kap-
nának, akiket a nyári tanítógyűlésen a
kormányközterek puskatussal és gumi-
bottal inzultáltak, akkor kevésnek bizo-
nyulna az ország érdemrendkészlete.

A REAKCIÓ ISKOLA JÁRÁBAN

Hitler, a professzor: Cuza fiam, mondd el
a leckét!

Cuza, a diák: Le a zsidókkal! Le a Népszö-
vetséggel!

Hitler: Tudsz még valamit?

Cuza: Nem.

Hitler: Nos, akkor elmehetsz a parlament-
be, szónoklatokat tartani.

AZ ELZÜLLŐTT MUZSA

A nemzeti parasztpárti kolozsvári kongresz-
szusan Moldován Valér volt miniszter felol-
vasa egy tordai román földműves versét, a
mely feltétlenül hü, pontos fordításban a kö-
vetkezőképpen hangzik:

Maniu ül Badacsonyban,
Zelke keserű fájdalomban.
De hamar lesz tavasz is még
S Maniu fog jönni ismét.

Az összegyűlt tömeg perecekig tartó tapsfer-
getéggel és lelkesedéssel köszöntötte ezt a köl-
teményt.

Szegény, züllött poétika!

Már csak akkor van sikere, ha valmi osto-
ba politikumot gyalázatos rímekkel dicsőít.
A Muzsa prostitúálódott s beült Pártpoliti-
kai Husosfazék urhoz heterának.

Az előtt csak a zseniket csókoltá homlokon.
Ma már krajcárkért méregeti minden ka-
landornak bájait.

GANDHI BUCSUZ K

Gandhi, az édeskés indiai mu-forradal-
már, aki mindenkit fel akar szabadítani,
(kivéven a parszikat, akiket a nagy sza-
badságharc után az elnyomó angolok he-
lyett majd a hazafias hindu tőke fog
kizsákmányolni), elutazott Londonból,
hogy Svájcban és Olaszországban keresztül
visszatérjen Ázsiába.

Mielőtt elhagyta volna Nagy-Britannia
partjait, búcsu-üdvözlést hagyott hátra
„Az angol Néphez” címmel. Ebből az
üdvözléssel vesszük az alábbi sorokat.

„Figye el nekem az angol nép, ha
azt mondom, hogy amennyiben a sors
harca kényszerít ellene, ez nem gyű-
löletből, hanem szeretetből fog bekövet-
kezni.”

Milyen csodálatos föld ez az az India!
Nálunk Európában akkor lőnek főbe
valakit, ha gyűlölik.

Odaát pedig akkor, ha szeretik.

Az Isten mentse Önt meg attól. Kor-
társ, hogy ez a meztelén Gandhi rokon-
szenvre lobbajon Ön iránt.

BUKARESTI PARBESZÉD

Két barátó tíz évi távollét után össze-
találkozik.

AZ EGYIK: Amikor elmentem, a fér-
jed éppen állást keresett a minisztérium-
ban. Mit csinál most?

A MÁSIK: Semmit... ugyanis az állást
megkapta.

Innen és túl a gyalui havasokon

MAIER GAVRIL ELVITTE A GYALUIAK PÉNZÉT

A visteaiak ráfizettek a regáti munkára. A szegény ember
mindig rosszul jár

Gyalu, december 17.

Még lámpavilág sem ég, amikor a reggeli
sötétben a hunyadi autóbusszal berobog az
ember a Mécvidék fővárosába, Gyaluba. Egy-
más hegyén-hátán a bolt, korecsma, hentes, de
nem lehet sok dolguk, hogy ilyen későn nyit-
nak. Topog, táncol a kemény hidegben a ha-
vas utcán az autó néhány utasa órán át, míg
nyolc órakor álmosan kezdenek megnyitni a
boltajtók.

Ahogy szemére vetjük a vendéglősnek,
hogy milyen későn kél fel, vállvonogatva
mondja:

— Nincs itt kinek árulni, uram. A hava-
sokból már nem is jön le a paraszt, mert
nincs, aki megvegye a fáját. Az az egy-két
idegen, aki az autóbusszal idevetődik, csak a
bajit hozza ránk. Azokért nem érdemes ko-
rán kinyitni. Unhatja magát az ember egész
nap eleget.

Na, helyben vagyunk. Most aztán elindul
a panasz végtelen áradata. Az ismert sirá-
mokhoz itt a Mécvidék külön bajai járulnak.
Itt már érzik a nagy tragédia kifejlését. Itt

Ady Elemér nagytiszteletű ur parókiája
előtt startolunk Bulbuca Nicolae 72 éves gya-
lui szegényemberrel.

A napsütés, a pompás, hólepte hegyoldal,
az út érdekessége, meg az öreg Bulbuca bácsi
előadása elfelejtetik az emberrel a hideget és
az út nehézségét is. Panaszra nem igen van
sok oka az öregnek, csak a vármegyét szid-
ja, amiért kiadta a pénzt Maier Gavrilnak.

— Milyen pénzt?

— Hát a kőért, amit szállított a motorral.

— Miért ne adta volna ki, ha szállított kö-
vet?

— Igen, igen, — hűmmögzi az öreg gyalui
szegényember. — hiszen szállított, járt a pénz
neki, de nekünk is. Mert a követ mi törtük
neki. Ő meg nem fizetett érte nekünk. Tudák
ezt az urak a megyén, mégis kiadták neki a
pénzt.

Az utépítéshez való kőszállítást vállalta a
vármegyétől ez a Maier Gavril, a kőtörésre
felfogadott egy csapat gyalui embert. Hóna-
pokig dolgoztak ezek a szegény emberek, tör-
ték a követ Maier Gavril urnak, aki teher-
autóval szállította az utra a nagy kőtömbö-
ket. Mikor már jó néhány hétig dolgoztak a
kőtörők és nem kaptak bért, kériék a pén-
züket Maier Gavritól, aki indignálódva fe-
lelte, hogy nem adhat addig pénzt, míg meg
nem kapja a kolozsvári prefekturától a kő
árát.

A szegény emberek újból munkához látnak
és Maier Gavril megnyugodva kerekedett el

SCHERK
NEW YORK

**Szeretné, ha szebb
volna az arcbőre?**

**Scherk
Face
Lotion**

Egy csapásra eltűnik arcbőrének minden tisztátalansága.

Vezérképviselőt „Scherk” Bucuresji, Strada Lipsani 94 (Lupoida)
Kapható minden gyógyszerárban, drogériában és illatszertárban

FOGPEP

Topa képviselő ur, a kamara alelnöke
törvényjavaslatot terjesztett be a piperé-
adóbélyeg bevezetéséről. Ambár adóról
van szó, ezt az újfajta bélyeget sokkal
kevésbé kifogásolhatjuk, mint például
az aviatikai vagy a kenyérbélyeget. El-
vögre a pudernak, ruzsnak, szemöldök-
festéknek, parfümnek megadóztatásáról
van szó. A nők e felesleges pipereszko-
zók segítségével eléggé megadóztatják a
férfiakat, adózzanak egy kicsit ők is.

Csupán azt csudáljuk, hogy Topa ur a
fogpépet és a szárvizet is meg akarja
adóztatni.

Mi a csuda, piperének számít, ha vala-
ki kitisztítja a fogait?

Mert nálunk csak tisztaságnak.

A tisztaság pedig a kultúra kezdete.

Topa ur szerint pedig a vége.

Gavrilnak már kifizették a kőszállítás árát.

Azon aztán követelhetnék. Mikor az öreg
Bulbuca elment Maier házához, kiderült, hogy
a ház már nem is az övé, de a motor sem és
semmi sem. Tönkrement teljesen.

A gyalui havasok tetején kegyetlenül el-
szánt szavak bugyannak ki az öregből, a
megyei urak ellen, akik miatt elvesztett a kő-
törők verejtékes munkájának bére. Erre nem
volt gondjuk a megyei uraknak. De arra igen,
hogy Maier Gavril megkapja a pénzt.

AMIKOR AZ URAK DOLGOZ-
TATNAK

Hóvíhar kerekedik a tetőn és mire lebuk-
dásolunk a meredek hegyi úton Visteára,
már alkonyodik. Gyönyörű viseletű, pompás
magyar lányok igyekeznek a kutra, a községi
korsmába pedig, ahová egy kis melegítő
italra behuzódunk Bulbuca bácsival, csizmás
férfiak gyülekeznek.

A pattogó tűz körül sóhajos beszélgetés in-
dul a visteai magyarok, meg az öreg Bulbuca
között. A havason innen is, túl is, sok a baj
és az innenese magyarokat a tulonról jövő
román paraszt tullicitálja a panasszal. Van
pedig a visteaiaknak is elég veszködésük az
élettel.

A mult télen még kétszázötven lejért ad-
tak el egy malacot, ma nyolevan lejt kinál-
nak érte. Négy hetes két borjut adott el má-
jushban az egyik visteai gazda, kapott értük
kétezer lejt, ma négyszázért kértek. Egy pár
bivalyt nem adott oda ötezer lejért a tava-
szon, most legföljebb ha másfélezer lejt kap-
na érte. Pedig egy szekér szénát harmadfél-
ezer lejért kell venni a bivalynak. Van itt
most jószág bőven, de szénát nem tudnak
venni neki, mert pénzüik nincs, viszont el-
adni sem lehet, mert nincs ára sem a sertés-
nek, sem a bivalynak. Az adót pedig fizetni
kell, mert különben dobolnak.

— Lesz itt dobszó adó nélkül is.

— A bank licitáltat ugy-e?

Nem a bankkal van itt baj. Visteán nem
igen volt eladó föld, így aztán nem kellván
kölcönt kéri a földvásárlásra, mentesek
maradtak a visteaiak a banktartozástól. Bank
helyett azonban ezeket valami regáti favál-
lat készítette ki.

Még most sem tudják megmondani, hogy
miként hívják a vállalatot. Azt tudják, hogy
most esztendeje fuvarosokat keresek a falu-
ban egy favállalathoz, ahol fogatos munkát
is ígértek, meg erdei munkát is. Külön a fa-
termelésnél alkalmazták napszám mellett a
gazdákat, akiknek lovai külön keresnek majd.
Pénz akkorában is nagyon kellett és a faluból
csapatával indultak el a szekerek ismeretlen-
be. — pénz után.

Eleinte ment a munka, keresett külön az
ember, külön a ló, de hamarosan kezdett
alábbhagyni a kereset. A vállalkozók teher-
autót állítottak be, mire a lófogatoknak már
nem volt dolguk. Az emberek még dolgoztak
valameddig, de alig foglalkoztatták őket úgy,
hogy nem tudtak kijönni a keresetből és ha-
zavándoroltak lovastul, szekerstül a visteai-
ak. Pénzi nem vittek haza, — mint később
kiderült, — adósságot hagytak hátra.

Egyszer fölszólítást kaptak egyenként a
vállalattól, amely föl hívja őket, hogy ki eny-
nyi, ki annyi tartozását fizesse meg. Elma-
gyarázta a fölszólítást, hogy az ott dolgozó
visteaiak keresetét fölemésztette az eltartásuk,
amit pedig a lovuk fogyasztott, annak árá-
val tartoznak.

Olyan képtelenség volt a vállalatnak egész
föllállítása, hogy a visteaiak nem is vették ko-
molyan a fölszólítást, sőt még a keresetét
sem, amit a nemtudommiyen járásbíró-
sághoz küldött nekik. Csak akkor kezdtek kapko-
dni, amikor az újabb román írásokból kima-
gyarázták nekik, hogy a vállalat megverte
a pert, a bíróság az ellátás és lótarítás miatt
a költségekkel egyetemben elmarasztalta
őket, sőt a felebezés híjján jogerőre emel-
kedett ítélet alapján már rá is kebeleztek a
megítélt összegeket kinek-kinek a názára,
földjére.

Hogy mi lesz most már? Hát ők nem tud-
ják ők csak azt tudják, hogy nincs pénzüik
és a már kitűzött árverések napjáig nem is
lesz. Sőt aztán is aligha.

A meleg korecsmazsoba, a pohár bor kitűz-
te a hideget a testükből. De mi üzi el azt a
nagy, dermesztő hideget, ami az ember lel-
két didergeti, mikor szegény emberrel beszél? Nem
is kellene szegény emberrel beszélni, de
annyian vagyunk már mi szegények, hogy
akkor megnevelhetnánk az ember.

(k.)

Hírek

POLA NEGRI

állapota válságosra fordult

Santa Monica, december 18.
Pola Negri, a világhírű filmművész-
nő néhány nappal ezelőtt huszméregzés
miatt műtétet hajtottak végre. Bár a mű-

tét sikerült, Pola Negri állapota az el-
mult éjszaka annyira komolyra fordult,
hogy vérátömlesztést kellett alkalmazni.
Az orvosok véleménye szerint a vérát-
ömlesztést még egyszer meg kell ismétel-
teli.

Fizetése képtelenségi hullám Marosvásárhelyen

Marosvásárhely, december 18.

A marosvásárhelyi Nagy és Sziláma
textil és divatruha cég ma kényszeregyez-
séget kért. A cég passzívja 1 millió 45
ezer 194 lej, míg az áruaktár értéke csu-
pán 901 ezer 698 lej. A cég a követelések
hatvan százalékát akarja kifizetni két
év alatt.

Ugyancsak a mai napon nyújtotta be a
marosvásárhelyi törvényszékhez kérel-
mét a Grossz Eduard textil és divatruha-
cég. A cég passzívja: 4 millió 797 ezer
436 lej, míg az áruaktár és ingatlanban
felvő aktívja 3 millió 680 ezer 198 lej
teszt ki. A kényszeregyezséget kért cég
két év alatt negyedévi részletekben haj-
landó hatvan százalékát megfizetni
adósságainak.

Mindkét kényszeregyezséget kérelem fe-
llett december 21-én dönt a marosvásár-
helyi törvényszék. Nagyon jellemző a
marosvásárhelyi gazdasági viszonyokra,
hogy a törvényszéket annyira elhalmaz-
ták az utóbbi időben kényszeregyezséget
kérelmekkel, hogy a törvényszék irodái
kiszáradtak a kénytelen gondoskodni,
akik a befutó hatalmas anyagot feldol-
gozzák.

Nagy feltűnést keltett a marosvásár-
helyi kereskedelmi körökben, hogy az
Industria Economica R. T. ma ugyancsak
a marosvásárhelyi törvényszék útján
esődeljárás bevezetését kérte az egerszegi
Krantz Max szeszgyáros ellen.

Legalka masabb karácsonyi, új évi
ajándék egy lényképező gép „Ange-
lotól” Brassó Kapu utca 59 (Koro-
nával szemben)

Hol szerzi be a gondos család-
apa az időszerű karácsonyi aján-
dékot?

Wilhelm Oberth Rt.

vaskereskedésében,
Brassó, Kapu-utca 55.
(Szemben a Korona szállóval.)

A temesvári iparosok megmozdulása

Leány vége a törvénytelen adóbehajtásoknak!

Temesvár, december 18.

A temesvári kisiparosok, akik a boldogabb
években a Bánság fővárosának legtehetősebb
társadalmi osztályához tartoztak, az évek fo-
lyamán annyira elszegényedtek, hogy mos-
tanában fórumtól-fórumig szaladgálnak, ter-
heik csökkentése érdekében. Pénteken délelőtti
is népes kisiparos küldöttség jelent meg a
temesvári pénzügyigazgatóságon és a város-
házán.

A kisiparosok küldöttsége a pénzügyigaz-
gató előtt azt kérte, hogy
utasítsák az adóbeszedő közegeket az em-
berségesebb és törvényesebb bánásmódra.

Megtörtént ugyanis, hogy adóhátrálék fejé-
ben lefoglalták a kisiparosok szerszámaikat,
munkaeszközeit és árukészletét is, bár ezt a
törvény határozottan megtiltja. Elpanaszolták
azt is, hogy a pénzügyigazgatóság nem haj-
landó az állami hivatalok kiutalásait folyó-
sítani s ilyenformán a kisiparosok érzékeny
károkat szenvednek a közhivataloknak vég-
zett munka ellenében.

Azt is megemlítették, hogy a kenyérbélyeg-
kihágások miatt kirótt bírságokat a fele-
bezésre való tekintet nélkül, brutális ke-
gyetlenséggel hajtják be az érdekelteken.

Slatescu pénzügyigazgató megígérte, hogy
a kisiparosok jogos sérelmeit összefoglaló me-
morandumot áttanulmányozza és a bajokat
orvosolja.

A küldöttség Grosoreanu Cornél dr. főpol-
gármester előtt az ellen tiltakozott, hogy a
város a közmunkákat saját rezsijében, a kis-
iparosoktól teljes mellőzéssel végeztessen el.

Grosoreanu dr. megígérte, hogy ezután
minden munkánál megállapítják, vajjon bo-
gyan jut a város olcsóbb munkához s ha a
kisiparosok kedvezőbb ajánlatot tesznek, oc-
lúknak végeztetik a munkát. Végül arra figyel-
meztette a küldöttséget, hogy a pékek szál-
lítsák le a kenyér árát, mert különben a város
házi péküzemét állít fel és naponta 16.000 ki-
logramm kenyeret sütlet és árusít ki önköltsé-
gi áron.

A fizetése képtelen Marmorosch- banknál minden rendben van...

Befejeződött a bank ügyeinek hivatalos vizsgálata. A Nemzeti Bank
szerint történt, a bírósági szakértő szerint nem történt visszaélés
a Banca Marmoroschnál

Bukarest, december 19.

Röviddel azután, hogy a Marmorosch-
Bank benyújtotta az illovi törvényszék-
hez a kényszeregyezséget kért, a Nem-
zeti Bank igazgatótanácsának megbízásá-
ból csomó jegyzőkönyvet helyezett letét-
be a Nemzeti Bank ügyésze az illovi tör-
vényszékben, amelyek igen súlyosan
kompromittálták a Marmorosch-Bank
vezetőségét. Ezek a jegyzőkönyvek
ugyanis azt bizonyították, hogy

a Marmorosch Bank már öt évvel e-
zelőtt súlyos veszteségeket szenvedett,
amelyeket hamis könyveléssel tüntetett
el, azért, hogy a bank iránti bizalmat
továbbra is táplálja.

A jegyzőkönyvek szerint a bank minden
évben nyereséget mutatott ki, holott csak
a hitelezők, a betétesek és a Nemzeti
Bank pénze tartotta fenn a bankot,
amelynek vezetői a könnyelmű gazdál-
kodásban odáig mentek, hogy nagyszámú
kölesznöket nyújtottak olyanoknak
is, akikről a kölesznöket behajtani nem
lehet a Nemzeti Banknak ez a bejelen-
tése, amely egyúttal magyarázatul is
akart szolgálni arra, hogy a Nemzeti
Bank miért tagadta meg a megszorult
Marmorosch-banknak az újabb hitelek
folyósítását, — a bank hitelezői és beté-

tesei körében érthető nyugtalanságot kel-
tett és követelték, hogy a bíróság indítsa
meg a Nemzeti Bank bejelentése alapján
a bünygyi eljárást.

Az illovi törvényszék Vasilescu csőd-
bíró küldte ki a bank könyveinek és
ügyeinek felülvizsgálására, aki ezzel
a munkájával most el is készült. Vasilescu
csődbíró úgy a bank bukaresti központ-
jában, mint a bank fiókjainál átvizsgál-
ta a regisztereket és könyveket s arról
már szóbeli jelentést is tett. Ez a
jelentés, amelyen megnyugtató, épp oly
meglepi is, mert a Nemzeti Bank jegy-
zőkönyveivel szemben megállapítja, hogy
a Marmorosch Bank könyvvezetése sza-
bályos, ügyei rendben vannak, tör-
vénytelenség sem a központnál, sem pe-
díg a fiókoknál nem történt.

Az utjonnan összeállított és most már
végleg lezárt mérleg szerint a bank ak-
tívja 2.081.588.808 lej, amivel szemben a
passzívja 1.868.282.500 lej. Vasilescu csőd-
bíró egyébként lefolytatott vizsgálatáról
nagybőbterjedelmű írásos jelentést is ké-
szít, amelyet a december 21-én megtar-
tandó kényszeregyezséget tárgyaláson, a
mikor a hitelezők a kényszeregyezséget el-
fogadása mellett, vagy ellene fognak sza-
vazni a betétesek előtt ismertetni fog.

szonyt ma reggel eszméletlen állapotban
az itteni kórházba szállították. Az orvosi
vizsgálat megállapította, hogy az öngyilk-
os asszony nagymennyiségű szublimat-
pasztillával megmérgezte magát. Állapo-
ta súlyos és életbenmaradásához nincs
sok remény. Az öngyilkos uriaszony
csak nemrégiben vált el urától és öngyil-
kossága városszerre a legkülönbözőbb tá-
lálgatásokra ad okot.

A rádióműsört anyagtorlódás miatt la-
puk holnap számában közöljük.

— ÓRIÁSI TŰZVÉSZ EGY REGÁTI FALU-
BAN. Bukarestből jelentik: A Csernovitz
melletti Bocanceni község lakosságát katasz-
trófális szerencsétlenség érte, amely a szó
szoros értelmében éhínségnek tette ki a sze-
rencsétlen falu lakosságát. Eddig még meg
nem állapított okból tűzt ütött ki az egyik
gazdálkodó házában. Mire a felriasztott la-
kosság összeszaladt, hogy az oltást megkísé-
relje, már az egész ház lángokban állott. Ha-
talmas szélvihar dühöngött s így az oltási
munkálatok a szerencsétlen és kétségbeesett
falusiak minden erőfeszítése ellenére is siker-
telen volt. A veszedelem feltartóztatlanul
harapózott tovább s az éjfél órákban, amikor
a szomszéd falukból és Csernovitzból az első
segítség megérkezett, már az egész utcát
lángtenger borította. Teljesen leégett 15 ház,
11 pedig lakhatatlanná vált. Tíz gazdának a
gabonacsüre lett hamuvá. A károsultak nagy-
részének nem maradt darab kenyérük sem és
ruhájuk is csak az, ami éppen rajtuk volt.

— Titokzatos öngyilkosság Marosvá-
sárhelyen. Tudósítónk jelenti: Kovács
Rózsi, közismert marosvásárhelyi uriasz-

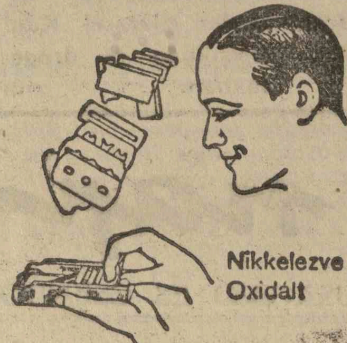
Minden este cigányzene
hangversenyez
az
„ELITE“-ben

2 UJ MODELL

Allegro

Egy aparátusban egyesítve fenékö és
lehuzóbőr. Feni egy és két oldalon a
pengéket.

Biztosítja a tökéletes beretvalkozást.

Nikkellezve Lei 600
Oxidált Lei 400

Nagy tökéletesítés

A fenéköre és lehuzóbőre beállított
fenőtest (penge) villam gyorsan forog.
Kapható késfenő és más szakmabeli
üzletekben. Díjmentes prospektusokat

Küld a vezérképviselő: C. I. C.

Str. Emancipată 5. București

— Gyomor- és bélzavaroknál, étvágy-
talanságnál, szorulásnál, felluvódásnál,
gyomorégésnél, felbőgésnél, szédülés-
nél, homlokfájásnál, hányingernél 1-2
pohár természetes „Ferenc József” keser-
rűviz alaposan kitisztítja az emésztőta-
kat. Közkórházi jelentésekben olvassuk,
hogy a Ferenc József vizet még a fekvő
betegek is nagyon szívesen isszák és ál-
talanosan dicsérik. A Ferenc József keser-
rűviz gyógyszerárakban, drogériákban,
és fűszerüzletekben kapható.

— ELOFIZETŐINK kísérjek figyelemmel a
címkejükön feltüntetett lejárattal. A lap za-
vartalan expedíálása érdekében gondoskodja-
nak idejében a lejárt előfizetés megújításáról
s ha akár postán, akár megbízottunk útján
megújították az előfizetést, figyeljék meg,
hogy 8 napon belül az új lejárati szerepel-e a
címkén. Ellenkező esetben közvetlenül a ki-
adóhivatalban kell reklamálni.

— KARACSONYRA MEGKAPJÁK ELMA-
RADT FIZETÉSÜKET A TISZTEK. Buka-
restből jelenik: A pénzügyminisztérium 240
millió lejt utalt ki, a hadügyminisztériumnak.
Ebből a 240 millióból első sorban a tisztek
elmaradt fizetéseit és a katonák zsoldjait fi-
zetik ki.

* Biri néni szakácskönyve a legjobb
— ezt tanúsítja legalább 15000 asszony.
Csak ezt fogadja el! Ara kemény félvá-
szonkötésben 130 lej. Kapható minde-
ütt. Kiadta a Brassói Lapok Könyvosz-
tálya.

Törzsde

1951 december 18.

Zürich (nyitás): Berlin 121.25, Amszter-
dam 205.75, Newyork 512.50, London
17.65, Páris 2013.50, Milánó 26.10, Prága
15.18, Budapest 9002.50, Belgrád 905, Bu-
karest 307, Varsó 57.50, Bécs —.

Legolcsóbb karácsonyi, új évi aján-
dék egy szép felvétel gyermekéről
„Angelotól” Brassó, Kapu utca 59.
(Koronával szemben)

KARÁCSONYI ÉS ÚJÉVI
VÁSÁR

IPSEN

cipőáruházában

a mai naptól — 1932. január hó 6-ig

GUMMI-CIPŐK ... 10%

HÁZI és BORCIPŐK 5%

ÁRENGEDMÉNNYEL!

— **HOLNAP, SZOMBATON: SZÉKELY-ESTÉLY.** Holnap, szombaton este kilenc órakor kezdődik a Honterus-aulában az a nagyszabású székely irodalmi és zeneestély, amely iránt, a jegyelővételből ítélve, valóban páratlan érdeklődés mutatkozik. Tamási Áron, Nv-rő József, Kacsó Sándor, Nagy Karola, Tomcsa Sándor, Finta Zoltán, Farcádi Sándor és Weisz Ilona zongoraművész külön-külön eseménybe illő számokkal szerepelnek, sőt Tomcsa Sándor mint rajzolóművész is bemutatkozik, amennyiben előadását az estélyen készített gyorsrajzokkal illusztrálja. Még megmaradt jegyek az esti pénztárnál kaphatók.

★ **KÖSZÖNETNYILVÁNITAS.** Fogadják ezuton is leghálásabb köszönetünket mindnyáján, kik megboldogult édes apánk elhunyt alkalmából fájdalomokat személyesen vagy írásban közölt részvétiükkel enyhíteni igyekeztek. A gyászoló család nevében: Dr. Berariu János orvos.

KARACSONYRA legszebb ajándék a könyv. Óriási választék van képes-meséskönyvekben, ifjúsági iratokban, serdültebb ifjúságnak és felnőtteknek való ajándékozáshoz alkalmas gyönyörű könyvekben. Keresse fel Könyvosztályunkat vételkötözöttség nélkül. Brassó, Kapu-utca 56—58. az udvarban.

★ **MEGJELENT A GYILKOS KARACSONYI SZÁMA.** Kétségtől szénázója a karácsonyi újságszáma a Gyilkos december 19-én megjelent karácsonyi száma, amely 320 oldal, érdekes mellékletekkel gazdagítva jött ki. Egy teljes regény, 160 oldal illusztrált színházi melléklet, egy teljes szindarab a Gyilkos karácsonyi számának mellékletei s ezenkívül a romániai magyar újságszámok következő kitűnései irtak cikket, riportot és irodalmat a karácsonyi számba: Asztalos Sándor, Bartalis János, Baradlai László, Bara Sándor, Benami Sándor, felei Fazekas Bertalan, Fekete Tivadar, Franyó Zoltán, Gyárfás Endre, Győri Illés István, Halász József, Ligeti Ernő, Markovits Rodion, Mezei Sándor, Mikes Imre, Olajos Domokos, Pogány Marcel, Radó Imre, Simonos Hugó, Szabó Imre és Szász Endre. A rendkívül gazdag és tartalmas karácsonyi szám ára 20 lej. Kapható minden újságárusnál. (be)

★ **ELJEGYZÉS.** Folyó hó 6-án Borss Anuskát Csikszentgyörgyről eljegyezte Feren-cy György Székelykeresztur, valamint Borss Rózsikát eljegyezte Kovács Gergely okl. jegyző, Csikszentgyörgy. (be)

— **Időjárásjelentés.** Budapestről táviratozzák: A Meteorológiai Intézet jelentése szerint változatlan, felhős, hideg idő várható, gyengülő északi légáramlással és jelentéktelen havazással.

— **Golyót vásárolt revolverébe és rögtön rá is lőtt a kereskedőre.** Szolnokról jelentik: Különös dráma játszódott le tegnap Mezőtúron. Molnár István ottani kereskedő üzletében megjelent Füzy Elemér hatvankétéves kereskedő és golyókat vásárolt. Amikor Molnár átadta a golyókat, Füzy azokat rögtön betette revolverébe, amelyből a következő pillanathban kétszer rálőtt Molnárra, akit azonban a lövések nem találtak. Füzy erre hazarohant lakására és ott fobólotta magát. Nyomban meghalt. A merénylet oka üzleti versengés.

— **Bécsben tilos minden felvonulás.** Bécsből jelentik: A csütörtöki minisztertanács elhatározta, hogy december 19-től

Foto amateure-ök karácsonyi, új évi szükségleteiket csak „ANGELONÁ” Brassó, Kapu-u. 59. (Koronával szemben) szerezhetik be különösen

EURÓPA

KÁVÉHÁZBAN

16-tól, szerdától naponta

családi varieté-műsor,

elsőrendű jazz-muzsika.

Beléptidj nincs,

mérsékelt árak.

Argus, reklám.

Elutazás miatt mélyen

gyári áron alul!

Gvapiu és pamut kötött

Pulloverek

Lei 45' — től

Mellények

" 45' — "

Kabátok

" 140' — "

Kosztümök

" 250' — "

ZUCKERMANN

Brassó, Árvaház-u. 15. szám.

(Mű-ásenilor)

Január 6-ig általános felvonulási és gyűlekezési tilalmat léptet életbe a közbiztonság veszélyeztetésének elkerülése érdekében.

★ **AKINEK A HATA FAJ,** megfogadja a tanácsot és este forró fürdőt vesz, olyan forrón, amint csak bírja, miáltal az izmok meg-lazulnak és a bőr pórusai megnyílnak. Ezután Sloan's Liniment-ben gyengén itatott bo-rogatást fektet a fájó részekre és ágyba fek-szik. Következő reggelre mintha a fájdalma-kat elfújták volna. (be)

— **Karaffiath Jenő az új magyar köz-oktatásügyi miniszter.** Budapestről érke-ző legújabb jelentés szerint a részleges magvar kormányválság nehézségeit sike-riült ideiglenesen áthidalni, mert Károlyi Gyula gróf miniszterelnök a közoktatás-ügyi-népjóléti tárcát felajánlotta Karaf-fiath Jenőnek, aki azt el is fogadta. A népjóléti tárcát egyelőre nem töltik be s annak ügyeit a válság végleges megoldá-sáig maga a magyar miniszterelnök fogja vezetni.

★ **STERN GYULA ÉS NEJE ALAPITVA-NYA.** Stern Gyula, a Nasici Tanningyár és Gözfűrés r. t. igazgatója, a Lomási Erdőipar r. t. vezérigazgatója és neje, házasságuk 40 éves évfordulója alkalmából százszázalékos alapítványt létesítettek az Erdélyrészi Fatisztvi-selők Egyesületének javára, azzal a kikötés-sel, hogy az alapítvány jövedelme az állás-talan tisztviselők között osztassék ki, még pedig minden évben, az évforduló napján. — Stern Gyula, mint a Fatisztviselők Egyesüle-tének diszelnöke, eddig számtalan tanujelét adta az egyesület iránti nemesszivűségének s a házassági évfordulója alkalmából létesített eme alapítványával újabb tanujelét adta humánus gondolkodásának. (be)

— **Letartóztatták Sepsiszentgyörgy vá-rosi főszámvevőjét.** Sepsiszentgyörgyről je-lentik. A sepsiszentgyörgyi ügyészség városszerzte nagy szenzációt keltő letar-tóztatást foganatosított. Pár napig tartó nyomozás után rendeletet adott ki Biró Dénes városi főszámvevő előállítására. A kihallgatást azonnali letartóztatás követ-te s így a megtévedt városi főtisztviselő már az ügyészség foglya. A választott tan-ács helyébe kinevezett interimár bi-zottság csak nemrégiben bizta a vá-rosi pénztár kezelését Biró Dénesre. A megbízatás csak ideiglenes volt s arra az időre szólt, amíg a pénztárnoki állás be-töltéséről véglegesen intézkedés történik. Biró Dénes átvette a városi pénztárt s úgy látszik nem tudott ellenállni a kezei között forgó ezresek varázsának. Rövi-desen feltűnt a városban, hogy a pénztár-nok tulságosan költséges életmódot foly-tat. Az interimár bizottság tagjai is érte-sültek a dolgról s azért váratlan pénz-tárvizsgálatot rendeltek el, amely meg-döbhentő eredménnyel végződött. Kide-rült, hogy a pénztárban több, mint száz-ezer lejes hiány van. Az interimár bizott-ság nyomban megtette a feljelentést, a melynek eredménye Biró József előállítá-sa és leartóztatása lett.

— **Csak ketten buktak el a vármegyei képesítővizsgán.** Tegnap jelentettük, hogy a vármegyei tisztviselők képesítő-vizsgáját megtartották. Ötvenhét tisz-tviselőt vizsgáztattak, akik közül csak kettőt buktattak el, nem mintahogy teg-nap tévesen közöltük, ötven százalékot.

— **A munkanélküliekért.** Beszámoltunk már arról, hogy Ghinea Aurél brassói rendőrprefektus gyűlést indítottatott a vá-rosszegényei és munkanélküliei javára. A néhány nap óta folyó akció a jelek sze-rint sikeresnek ígérkezik, mert már ed-dig is jelentős összeg s nagymennyiségű természetbeni adomány folyt be.

— **Marosvásárhely költségvetése a bel-ügyminiszter előtt.** Tudósítónk jelenti: Dr. Musca Péter, az interimár-bizottság elnöke Rosca belügyi inspektor társasá-gában ma Bukarestbe utazott, hogy Ma-rosvásárhely költségvetését elfogadtassa a belügyminiszterrel.

BRASSO

..Modern Mozdó"

Telefon 518

Ma pénteken u oljára LILI DAMIGA-val a

"Csókvitézek"

Előjáték VÁRZARU őrnagy lefokozása

Bukarestben, akit tudvalevőleg kémke-désért 20 évi kényszermunkára ítélték

Szombaton délután Matiné 10—15 lejes

3—5-ig nyelváráskor

"A betörő"

Wily Fritsch é

Lillian Harvey-el

Asira (Apolló) Mozdó

BRASSÓ

Ma pénteken vetítésre kerül

"A négy ördög"

Jonel Gayner-el

Szombati kezdéssel szalad az

U-172 vagy "GIBRALTÁRI KÉM."

George O'Brien, Marion Lessing, Mona Maris

Felvonásközben Sebő Miklós nagy rádió ének művész fog énekelni.

— **Brassói piaci árak.** Marhahus leves-nek I. kg. 20—22, marhahus levesnek II. kg. 12—16, marhahus pecsenye 38.42, ser-téshus combja 24, sertés karaj 30—32, zsirszalonca 24—28, zsir 40, tojás drb. 2.20—2.60, csirke párja 30—120. — **Élő állatok kilóra:** Export ökör élősuly kg. 12—14, sertés 10—12, igás ökör drb. 6000—8000, ló drb. 4000—10.000, ló, luxus dr. 14.000—20.000. — **Terményárak nagy-ban:** Buza q 300—330, rozs 220—250, ár-pa, sör 280—300, árpa, takarmány 220—240, za! 300—330, tengeri, szemes 200—220, lencse, nagyszemű 300—400, bab, fe-hér 300—400, burgonya 100—120. **Takar-mányárak nagyban per 100 kg.** Széna, préselt 150—160, széna, laza 110—120, szalma, laza 60—70, korpa 150—170.

Sport

Brassó, vagy Szeben?

Brassó, december 18.

Kaptuk a következő levelet:

Az Ön b. lapjában felvetett Brassó, vagy Szeben legyen a ligaközpont kérdését, egyes, a sportban még gyermekecipőben járó, a kö-zelmúltban sportvezetőkké előlépett urak egy személyem elleni akció megindítására hasz-nálták fel, így akarva a főkérdést mellékvá-gánnyra terelni. Ezen akció szolgálatában a Kronstädter Zeitungban H. H. S. aláírással egy cikk jelent meg, „Hermannstadt oder Kronstadt” címmel, amelynek lényege szintén egy személyem ellenes támadás.

Nem akarok polemikába bocsátkozni, hisz természetes, hogy én, aki a Szebenben székelő liga tagja voltam, — miután soha semmi el-lentétem elnökével és tagjaival nem volt, egyenlőleg Szeben mellett foglaltam állást a Consiliul Federalban is.

Mégis, — mivel egy Brassóért lelkesedő sportember sürgőnyt menesztett jogosulatla-nul — és nekem azt utólag titoktartásra kö-telvezve elmondotta, — engem támadnak. Be-ismertem, hogy én diszkreció kötelezettsége mellett, tudomást szereztem a kérdéses tá-víratról. Viszont, hogy ezen, különben telje-sen értéktelen sportdriblinek esetleges követ-kezményeit elhárítsam, anélkül, hogy diskré-cióra kötelező ígéretet megsejtem, a sürgő-ny elküldőjének személyét illetőleg, értesít-ettem a Consiliul Federal elnökjét, Luchidi titkár urat, — még a Consiliul Federal ülése előtt, — a sürgöny illetéktelen voltáról. Amit legjobban igazol az is, hogy a Consiliul Fe-deral plenáris ülésén, Decei ur, a központi tí-ga főtitkára, azon kérdésére, hogy miképpen került a liga áthelyezésének kérdése napi-rendre, azon választ kapta, hogy az a köz-ponti iroda saját kezdeményezésére történt.

Ezek a tények és minden objektív ember megalkothatja a véleményét.

Hogy az ellenem emelt vádak kivizsgálá-sának szabad kezét engedjek, még e hó 2-án lemondtam a központi liga vezetőségi tagsá-gáról.

Különben is ezen ügygel kapcsolatban, a melyet az e havi elseji ülésén tárgyaltak (a kerületi bizottságban), a Brasovia, Ivria, BMTE, SMTE, KSE és Glória egyesületek aláírásával a kerülethez, a ligához és a bu-karesti központhoz deklarációt küldtek be. Ez a hat egyesület, amelyek a brassói kerü-let többségét képezik, nyomatékosan hangsú-lyozzák beadványukban, hogy a kerületi ülés jegyzőkönyvét pártosnak tartják azért, mert az elnök az egész ülést, saját személyében is érdekelt lévén, elfogultan vezette le. Továbbá kijelentik a fentemlített egyesületek, hogy ab-szolút bizalommal viseltetnek dr. Ritter sze-mélye iránt, sajnálják lemondását és köszö-

netüket fejezik ki azért, hogy megteremtette és fejlesztette a brassói kerület sportját, fenntartva az egyesületek működésében a legtelje-sebb nemzetiségi harmóniát.

Részemről a kérdéshez csak annyit kívánok hozzátenni, hogy üdvös volna, ha az egyete-mes sportszempontok szem előtti tartásával a személyi ügyeket nem a sport rovására he-lyeznék a homlokterbe.

Kérném Szerkesztő Urat, ezen levellem le-közlésére és szíveségét előre köszönve, ma-radok teljes tisztelettel kész hive:

Dr. Ritter

Nagy vereséggel kezdte

téli turáját a Ferencváros

Belgrád, december 18.

A Ferencváros csapata, mely a ligabajnok-ságok folyamán az ősszel valamennyi mérkő-zését megnyerte, tegnap a jugoszláv főváros-ban vendégszerepelt, azonban váratlanul rend-kívüli kudarcral. Szükszavu távirat jelenti, hogy a Jugoszlávia klubcsapat jóképeségű együttese 1:0 féldő után 3:1 arányban le-győzte a magyar csapatot. Az eredmény nagy meglepetés, habár az utóbbi időben a jugoszláv csapatok csaknem verhetetleneknek bizonyultak saját otthonukban.

Iskolák

Egyesületek

★ A BRASSÓI IZR. NÖEGYLET 20-án, vasárnap délután a Redoute-étteremben tán-cos tea-délutánt rendez. Kérünk minél számo-sabb megjelenést. Az elnökség. (e)

★ AZ UNITARIUS NÖSZÖVETSÉGHEZ a szegény gyermekek karácsonyi felségélyezé-séhez újabb a következő szives adományok érkeztek: Zernesti Papirgyár 1000 lej, Kádár dorné 300 lej, ruhák és cipők, Török Sán-dorné 100 lej, Gagyí Dénes 50 lej, József Já-nosné 40 lej, Baczoni Béláné ruhák, Schmoll-pasta cipőkrém, stb., Sárossy Lajos és Ödön szörme, Szegedy László sapkák, Bahmüller 2 pár cipő, Stollverck és Hess cukorka, Weste-mean N. V. et O. ruha, Székely Andrásné dió. Midőn a Nöszövetség elnöksége a kegy-es adományokért mély hálával mond köszöne-tet, szeretettel kéri a jószívű embereket, hogy a nyomorúság enyhítéséhez bármivel hozzá-járulni szíveskedjenek. (e)

★ KARACSONYFA-ÜNNEPÉLY. A brassói magyar evangélikus jótékony egyesület folvó hó 20-án, azaz vasárnap délután 3 órakor, a templomban tartja meg a szokásos évi kará-csonyfa-ünnepélyt, amely alkalommal az egy-ház szegényei, valamint iskoláink szegényso-su növendékei élelmiszer, cipő, ruha s egyéb segélyben részesülnek. Erre a szép ünnepély-re egyházközségünk és jótékony egyesületünk minden egyes tagját, valamint barátait czo-ton is szeretettel meghívja az elnökség. (e)

★ EGYHÁZKÖZSÉGI KÖZGYÜLÉS. A brassói magyar evangélikus egyházközség fo-lyó hó 20-án délelőtt, az istentisztelet végez-tével, a templomban közgyűlést tart, amely-nek legfontosabb tárgya az 1932. évi költség-vetés megállapítása és parcellázási ügyek. Er-re a közgyűlésre egyházközségünk minden felnőtt, adófizető tagját ezuton is tisztelettel meghívja az elnökség. (e)

MEDE 98

SYSTEM GÖTTING

minden szakember ajánlani fogja, ha nagyerleki és üzembiztos há-romcsöves készülékert 100 mar-kánál többet nem akar kiadni, Mende 98 több mint 150 000-szer kipróbált kapcsolással ren-dekezik, egyszerű és könnyű ke-zelése van es olyan szelektív, hogy az európai áll. mások nagy-reszt erősen es tisztán visszaadja. Mende 98 lehetővé teszi, hogy nagy, sohasem visszatérő esemé-ny-ken részvegyen és sok örö-met okoz családjának.

Egyen- és váltóáram.

Mende-Rádió garantálja a kvá-litás-munkát.

Ehhez finoman

árryalatozott Mende hangszóró

Kapható:

Roth Róbert-nél

Brassó, Strada Principele Carol 34.

Románai vezérképviselő:

"Daimon"

Bukarest I Calea Moşilor 75

Karácsonyi Vásár!

Vásároljon a B. L. Hirdetőinél!

Bélt bűrkésztyükben óriási választék Lei 175-től.

MINDENKI FIGYELMÉBE!

Ha jót, jól és olcsón akar vásárolni, úgy csakis

M. József
„CENTRAL”

Harisnya kötött és férfidivat

áruházában, Brassó, Regele Carol 25, (v. Kapu-u.) szerezheti be szükségletét

Jóékonny intézmények nagy karácsonyi árkedvezményben részesülnek!
Óriási választék! Szolid kiszolgálás!

Vigyázzon a címre!

Selyem harisnyákban gyári lerakatok, tisztá selyem harisnya Lei 99-től.

SKI

teljes, kötéssel készen felszerelve.

	amerikai búkk	normál búkk
4-8 évig	Lei 450.-	Lei 500.-
8-12 évig	Lei 550.-	Lei 600.-
12-15 évig	Lei 650.-	Lei 750.-
Női	Lei 750.-	Lei 900.-
Férfi	Lei 850.-	Lei 1000.-

Ski-botok komplett tányérokka, mogyoró Lei 90-160-ig.

HERMANN GUST

fényképész- és sportház

Brassó, Kolostor-utca 1. szám.

Karácsonyi-perec

Karácsony-reces

Karácsonyi-kalács

iffi. Schmidts Vilmos

Brassó, Cal. Victoriei (Kut-u.) 9.

**Pehérmű, harisnya, kötött-
áru ezen védjeggyel**

a legolcsóbb, mert a legjobb.

WEBER ROBERT
BRASSÓ KAPU UTCA 7

**Nagy
karácsonyi
vásár!**

BAHMÜLLER
cipőáruházában

Hócipő

120

lejtől felfelé.

Házi cipők

150

lejtől felfelé

valamint első
rangú sport
utcai- és estélyi
cipők.

Mi a legjobb pénzbefektetés?

ékszer és óra vásárlás, ha

Fuhrmann János

„ég-ül vesz” Brassó, Str. Regele Carol (Kapu-utca) 4 sz.

MINERVA könyv és papírkész. edés, No-
losfor-u. 13. Eladási ára: min-
den verseny. tanulmányi nagy kiállítás játékaiban. —
Kérem látogatni meg és megfogadni.

Praktikus karácsony. ajándék

a ZEISS-féle
PUNKTAL SZEMÜVEG

Boh & Müller Brassó, Weiss Mihály-u. 26.

KARACSONYI AJÁNDÉKOT

legolcsóbban vásárol

FRITZ RIETH-nél, Kapu-utca 8. szám

Órák, bronzok, arany és ezüst tárgyak. — Legjobb öke-
befektetés. — Napi áron veszek régi aranyat és ezüstöt.

Csinos és praktikus ajándékok nagy választékban a

„KINDLEIN”

reg karácsonyi ajándékokat kapnak.

BRASSÓ, WEISS MIHÁLY-UTCA 2b. szám alatt.

Illés

Optikus és műszerész
javító műhely

átköltözött

BRASSÓ, HIRSCHER-UTCA 17.

PETRU PAVEL

Román király udvartartója és királyi Fenség herceg
Friedrich von Hohenzollern Sigmaringen szájája

áthelyezte üzletét

BRASSÓ, KOLOSTOR-UTCA 27 SZÁM ALÁ
Vasúti egyenruha és sapka nagy rakár.

**Fényképező gépek,
Manicűr és Parfüm-kazetták,
Köln.vizek, stb.**

szép kivitelben és olcsó áron

Dück és Oyntzen
drogériában veszünk.

O. Friedelt

Brassó, Kolostor-u. 34.

Legolcsóbb beszerzési for-
rás harisnyában és kötött
árban — G. B. L. selyem
harisnya 100 Lei-től.

DERBY

Cipőáruház, Brassó, Kolostor-u. 23

Eredeti bécsi modeljeink megérkeztek!
Óriási választék!
Szenzációs árak!
Tekintse meg kirakatainkat!

Olcsó sosen vásár!

Ritka alkalom!

1 pár	Bata sosen bársony gallérral drapp	Lei 149
1 pár	Bata sosen bársony gallérral fekete-barna	Lei 159
1 pár	Bata egész lak sosen	Lei 250
1 pár női	Bata fél lakkesizma	Lei 350
1 pár gyermek	lakk sosen	Lei 150

Mindenféle cipőárak rendkívüli olcsó árakban lesznek eladva

„CORSO” GUTH cipőüzlet
Brassó, Weiss Mihály-u. 11.

A Zsilvölgyében újabb 450 munkást bocsátottak el

Bukarest, december 18.
A munkaügyi minisztériumhoz beérkezett jelentések szerint a Zsilvölgyében nagyobbarányu munkáselbocsátások történtek. A bányatársaságok december 15-ével a következő elbocsátásokat eszközölték: Az aninoszai bányatelepről elbocsátottak újabb 200 munkást, a petrillai bányából pedig 70 munkást. A vulkáni bányatelep, ahol a 3000 bányamunkásból az utóbbi időben már csak 400 munkást foglalkoztattak, kényszer szabadságra küldtek újabb 180 munkást.

Az Ipari Hitelintézet leszallítja a vállalatoknak nyújtott kölcsönök kamatát

Bukarest, december 18.
Nem régiben kimerítően foglalkoztunk a Creditul Industrial Ipari Hitelintézet helyzetével. Ezt az intézményt tudvalevőleg a liberális gazdasági szellem hívta életre, azzal a rendeltetéssel, hogy a romániai ipart hitelekkel táplálja. Az állami támogatással megalakult Creditul Industrial eleinte jelentékeny tőkéket kapott az államtól és a Nemzeti Banktól, ezeket a tőkéket ki is helyezte az iparvállalatok körében, azonban nem mindig oszerint nyújtotta a kölcsönöket, hogy az illető iparvállalat mennyire szorult arra rá, hanem a vállalatok vezetőinek politikai állásfoglalását vette tekintetbe, másszóval a Creditul Industrial vezetői elsősorban a liberális érdekeltségű és ér-

A december 15-én elbocsátott munkások száma a Zsilvölgyében is újabb 450-el szaporodott.
A jelentés szerint az Aurélia, valamint a lupéni telepről további elbocsátások fognak történni.
Az elbocsátott zsilvölgyi bányamunkások memorandumot küldtek a kormányhoz, amelyben kétségbeesítő helyzetükre való hivatkozással, kérik, hogy foglalkoztassák őket a megyei, vagy bármilyen más közmunkáknál.

zelmű vállalatokat alimentálta tőkékkel. A gazdasági válság nagyobb arányu kimélyülése óta a Creditul Industrial tevékenysége mindössze abban merült ki, hogy az általa kihelyezett összegek, vagy azok kamatainak behajtását szorgalmazza. Ugyanis a Creditul Industrial rengeteg olyan vállalatnak adott nagyobb összegű kölcsönöket, amelyek ezeket a kölcsönöket a jobb időkben sem, most sem, most meg pláne nem tudják visszafizetni — sőt, igen sok esetben a kölcsönöknek a kamatait sem tudják törleszteni. A Creditul Industrial az általa mintegy két és fél milliárd lej összegben kihelyezett kölcsönökből, közel egy milliárddal tartozik a Nemzeti Banknak, ezenkívül igen nagy összeggel az államnak is.

Akar Rheumától, Csuztól szabadulni?

Huzó, szuró fájdalmak a tagokban és ízületekben, dagadt végtagok, megnyomorékolt kezek és lábak, rángatózás, szurás, huzás a test különböző részeiben, de még a szemek egyensége is gyakran a reumatikus és csuzos fájdalmak kísérő tünetei, melyeket el kell távolítani, mert különben a betegség mindig tovább uhalad.

Ajánlok Önnek

egy gyógyító, hatásavoldó, az anyagcserét és kiválást elősegítő tinkturát, tehát nem úgynevezett univerzális, vagy titkos gyógyszer, hanem egy készítményt, melyet a jótékony anyatermészet nyújt a beteg emberiség áldására.

Mindenkinek díjmentes próba!

Használat előtt.

Használat után.

Irjon nekem azonnal és az összes országokban levő raktáraimból kapni fog teljes

ingyen és portómentesen

egy próbát tanulságos leírással — Ezáltal egyedül meggyőződhetik a szerártaimat anságáról és annak gyors hatásáról.

Postagyűjtőállomás:

August Märzke, Berlin-Wilmersdorf, Bruchsaler str. 5. Abt. 382.

A Creditul Industrial vezetősége legutóbb azzal a kéréssel fordult a Nemzeti Bank igazgatóságához és a pénzügyminisztériumhoz, hogy szállítsák le az Ipari Hitelintézetnek nyújtott kölcsönök kamatát, mivel

a nehézségekkel küzdő vállalatok az eddigi tizenkétszázalékban megállapított kamatokat nem tudják fizetni. Amint értesülünk, a Nemzeti Bank és a

pénzügyminisztérium között most megállapodás jött létre, amely szerint úgy a Nemzeti Bank, mint az állam a Creditul Industrial részére a százalékról 5 százalékra szállítják le a kamatot, viszont a Creditul Industrial az iparvállalatoknak nyújtott kölcsönök-kamatát az eddigi 12 százalékról 10 százalékra fogja leszállítani. A kamatleszállítás mindkét részről január elsejével lép életbe.

Erdélyi Karácsonyi vásár

Vásároholon a B. L. hirdetőinél!

A NŐ

Tanulmányok a nő testéről, nemi életéről, erotikájáról

Dr. DAUER A. BERNHARD orvostanár, egészségügyi főtanácsos
Két hatalmas kötet 880 oldal!

Ezt a világhírű nagyértékű művet termelési áron alul tudjuk az olvasónak biztosítani.
RÖVID KIVONAT A TARTALOMBÓL: Az óskor és középkor. — A Talmud. — Az erőfélben levő lány. — A felvilágosi. — Az érett fiatal leány. — A vőlegény. — A fiatal feleség. — Az érett nő. — Az öregedő nő. — Az aggszűz. — Veszedelmes kor a nő és a férfi életében. — A nemi tudományról általában. — A nő nemi élete. — A nemi ösztön és nevelés. — Tánce és erotika. — Sport és erotika. — Célszerű és szerelmi házasság. — A vadházasság és álházasság. — A szabad szerelem. — A vig özvegy. — Szabadság és házasság. — A kannibalizmus. — A prostitúció. — A bukott leány. — A párisi erotikai romlása. — A barátnő. — A nemi betegségek. — A nő, mint győztes. — Polygamia. — Fetisizmus. — Szerelem és bűn. — Házasságtörés. — Kettős öngyilkosság. — Miért tűri a nő a rabszolgaságot? — A démoni nő. — A megcsalt nő. — A féltékenység szenvedése. — Özvegyek elégetése Indiában. — Ipszerű prostitúció, stb. stb.

880 nagy oldal a két kötet és az ára csak 400 lej az eddigi 1200 lej helyett

Az ECONOMIA tagjai, valamint hitelképes egyének részletfizetésre is kaphatják.

Brassói Lapok Könyvosztálya

„HOTEL PENSION CENTRAL“ TIMIȘOARA I., CLOYD-SOR.

Legmodernebb kényelemmel berendezve, központi fűtés, hideg és meleg folyóvíz hft. Telefon 83. Mérsékelt árak!

Öregszéri — Nem Rhodoid hangulat-lámpák
Jórákany — Moshaid
Rendelésre: kívánt fazonba és színbe — Egyedül készítője: Soós Viktor,
Telefon 45. Tg. Mures, Pata Mărășești No. 2. — Telefon 45.

NAGY KARACSONYI VASAR! Gyári áron: csillár, fali-, éjjeli-szekrény-, asztali lámpák, rádió, villanykörte 30 lej, naponta friss elem 11 lej, mindennemű szerelési anyag. Karácsonyfa díszkörték. Minden időben szerelő áll rendelkezésre. Rádió- és accumulator javítás, töltés. Köleson accumulator. Üzlet: Főter 44-46. (Bányai-palota). Lakás: Corsó-köz. REISZFELD MIKLOS, villanyzerelési vállalata, TARGU-MURES. Telefon: 166.

RADIO TECHNICA
Ifj. Walter Tivadar
Alba Julia
Str. 5. Vánatori 14.

Kaphatók: hálózati gépek 4000 lejtől, teleses gépek 2000 lejtől. Átalakítások, javítások legolcsóbban!! Rádió-alkatrészek, accumulatorok és elemek legolcsóbban.

BON
20 százalék értékig, dr. Erdélyinél, Parfümeria Ideal Targu-Mures.
Nagy karácsonyi vásár!

Ha jól akar öltözködni, keresse fel Pop nőiszalónt. A legkényesebb izléseknek is kielégítést vállalja. Alba Julia, Str. Rosior 4. Pósta mellett.

Kérje mindent a közkedvelt
Alhajulia önborotva pengét 5 Leiért
Főlerakat: Salamon Mátyás
ALBA JULIA.

NAGY KARACSONYI VASAR RÁDIÓKBAN
Philips, Standard, Telefunken, Saba, Lumphon, Emmig, Bécsi Minerva, stb. rádiók gyári áron, RÉSZLETFIZETÉSRE IS! Próbálja ki lakásán a késztülékeket, minden vételkötelezettség nélkül. MINERVA R. T. RÁDIÓSZALON,
vezető Hirschfeld Tibor. TURDA, Piata Mihai Viteazu 45. Karácsonyi szerencse-somagok L. 30, 40, 50, 70, 100. Kölni viz liter 80 lejtől. Parfüm-szörök Lei 60-tól.

A HAZIUKRÁSZAT KETI. Könyve, kártyák, kinyitók, munkák alapján a leggyorsabb és legolcsóbban készíttetik a legújabb kártyákat. A legolcsóbban készíttetik a legújabb kártyákat. A legolcsóbban készíttetik a legújabb kártyákat.

„GREGUSS“ cukrászdában
DÉVA.

„HALLO“
Földművesek és földbirtokosok!
A nemes prém állattenyésztés biztosítja Önöknek a biztos ökebeletetés a jövődelmező ezüstörök enyésztéssel. Érdeklődni a Norvgtal Mona-Pel dymfarm dévai fióktelepén, Str. Eminescu 11, ahol az állatok is megtekinthetők.

Uri és női divatcikkekben leszallított árak mellett
nagy karácsonyi vásár
a „Dolcsig“ cégnél
DÉVAN.

Illatszerek, karácsonyi kazelák dus választékban
nagy karácsonyi árengedmény
„Carmen“ illatszertár
V. Nagy, DÉVA.

Játékaruk a legolcsóbbak a
„Corso Bazar“-ban
DÉVA.
Hajszálakat hölgyek arcáról, karjáról végleg kiirtja, felelősséggel a „Rádió“. Ártalmatlan, rögzítő hatás. A szert díszkréten küldöm. Ára 250 lej. Hirsch Aladárné, kozmetikus, Turda, Str. Câmpului No. 7.

Karácsonyra örömet legolcsóbban a
„Centrala“
parfümeriában vehet
TURDA.
Piata Mihai Viteazu 45. Karácsonyi szerencse-somagok L. 30, 40, 50, 70, 100. Kölni viz liter 80 lejtől. Parfüm-szörök Lei 60-tól.

A SIRO VÁROS

Pedig gyakran nem is volt tapintatos a játékban. Most már mind gyakrabban terelte Sárkára a beszédet, mert észrevette, hogy ezzel bántja legjobban a fiut. De kihívta a harcot, mert tudta, hogy csak ő lehet a győztes. Gyakran kérdezte incselkedve a fiutól, hogy ugyan hány leánycsók ég az ajkán? És milyen ize van a menyasszony csókjának? Igért csupán, vagy beteljesedés? Pista igyekezett ilyenkor másra terelni a beszélgetést, az asszony konokul ragaszkodott a témához. Megesett, hogy a fin egyszerűen faképnél hagyta, hogy néhány perc múlva bűnbánóan loholjon utána és bocsánatát esdje.

Még nem hangzott el szerelmi vallomás, de már nem is volt rá szükség.

És önfelédten és senkivel sem törődve mentek egymás mellett a csipős estében. Az asszony vezetett és most egész más utirányt választott, amelyre még nem jártak együtt. Felkapaszkodtak a Huszákra és egy régi temetőt vitt át az utcák. A fehér márványoszlopok kísértetiesen villogtak a vak sötétben, olykor-olykor megbottlott a lábuk egy-egy régi sírhalomban. Az asszony belekapaszkodott Pista karjába és a fiu érezte, mint simul hozzá a hajlékony, forró női test. Már elhagyták a temetőt, az utolsó kunyhókat is, amelyekben a külvárosi nyomor húzódik meg, üres telkek közt vitt az utcák, majd a Kálváriára értek s a plátszorra kapaszkodtak. Az asszony lihegve megállt, visszanezített a városra, mely fénycsóvát küldte feléjük. A távolból egy tehervonat éles szipitása hangzott és a hangot százszorozó esti csönd fülükig hozta a kerekek kattogását. Az egyik major udvarán kutya vonított, fájdalmasan, mintha az emberek sok baja és szenvedése szállta volna meg. A hold most bukkant fel és a kemény rögökön élesen rajzolódott ki a plátánok megnyúlt vonalai.

Olaértek a padhoz és az asszony a pad támlájára támaszkodott. Lehajolt, mint-ha keresne valamit és azután ujjával rámutatott egy elmosódott rajzra. A fiu megfogta az asszony kezét és az asszony nem ellenkezett. Ujjai megvonaglottak a fiu erős tenyerében. Örültül dobogott a szívéük. Így álltak egymás mellett egy pár pillanatig, némán, hangtalanul. Pista úgy érezte, hogy erei megpattannak, a vér lüktetése rendkívüli erővel feszítette homlokán az ereket. Hirtelen erőszakos rántással magához húzta Olga csókát. Az asszony haja kihomlott és feje erőteljesen hanyatlott a fiu vállára. A két szája egymásra tapadt és hosszú, hosszú csókban forrott össze.

Megkésve ért a szerkesztőségbe és nagy igyekezettel látott a munkához, hogy ne kelljen gondolkodnia. Még senki nem volt benn, a fiuk vacsoráznak. A metórnek kéziratot adott és újabb cikkhez látott.

Az ajtó felpattant és Kolumbán esett be a szobába. Pista alig ismerte rá. A kedves, gunyoros arc halálfélelemben torzult el, a sapka valahol elmaradt és a haj csapzottan hullott a homlokba.

— Mi történt veled, az lsten szerelmére!

— Csak összefüggéstelen makogás volt a válasz. Pillanatok teltek el, míg értelmes szó jött ki belőle.

— Van-e... itt... valaki? — lihegte.
— Senki sincs. Beszélj!
— Nincs sok időm... Talán csak pillanatim vannak. Gyere!

Pista felkapta a kabátját és lesiettek az utcára. Kolumbán a sarkon aggódva nézett körül, majd hirtelen berántotta barátját egy melléktáca.

— Segíts rajtam! Ments meg!
— De hát mi történt?
— Majd elmondom... De most meneküljünk

— Meneküljünk? Hová?
— At kell szöknöm... Azonnal... Az életéről van szó!

Nem kérdezősködött, hanem barátja után sietett. Katonai őrzőjárt jött szembe. Kolumbán meglapult egy sötét kapualjban és csak percek múlva mert előbujni. Így jutottak ki mindenféle mellékutakon a folyó partjára.

Kolumbán megkönnyebbülten sóhajtott fel.

— Talán sikerült megmenekülnöm!
— De most már beszélj!
— Leültöttem egy embert!

— Mi az, te szerencsétlen?
— Ezelőtt egy órával leültöttem egy embert. Egy csebet.

— De hát miért? Azt az örültséget!
— Már éppen pakoloztam, mikor elém állott egy berugott alak. Odanyújtotta a lábát. Pucolni kezdtem a piszkos cipőjét, de folyton dülöngézt, káromkodott. Nem törődtem vele, majd csak elkészülök. S akkor, ahogy a fejem a láb felé hajolt, éreztem, hogy valami nedves, nyálkás zuhan a fejemre, tarkómra, a nyakam közé. Undorító volt. Valami kényszerképzet, egyszer a fronton két órát fektíttem hányásban és soha úgy nem utálkoztam, mint akkor. Meglöktem az ipsét, amire az arcomba rugott... Felkaptam a zsámost és főbesújtottam... Ordított és elnyúlt. Én meg menekültem...

— Meghalt?
— Nem tudom. Már hörgött...

Már elhagyták a baraktáborot és a végtelen mezőkön vitt az utcák. Alig szóltak egymáshoz, gondolataikkal voltak elfoglalva. Pista agya tervek kövését.

— Egy órán belül elérjük Apátit. Ott majd Dudás bácsi utbaigazít.

Éjfél felé járt, amikor a falu határához értek. Süri kutyaugrás fogadta őket.

— Nem jó lesz, ha az uton megyünk be. Csendőrral találkozhatunk.

A kertek alól kerültek a kuria felé. A kuria kapuja zárva volt, de az egyik szobában még lámpa világított.

Pista kavicsot szedett fel. Egy jól irányzott dobás végre eltalálta az ablakot. Pár percnyi várakozás. Ekkor kinyílt az ablak és Dudás bácsi hatalmas alakja jelent meg.

— Ki van kiinn? — dörgött egy mély hang az éjszakába.

— Csöndesen, Dudás bácsi. Végh Pista van itt.

Az öreg eltűnt az ablakból. Pár pillanát múlva a vasrács felé közeledett. Hatalmas kulcsköteg a kezében. A vaskapu zára nyikorogva fordult. Dudás bácsi beengedte a váratlan éjjeli vendéget.

A nagyszobába vezette őket és mielőtt szóhoz jutottak volna, szalonnát és bort tett az asztalra.

— Nagy, nagy kéréssel jövök Dudás bácsi. Ennek a fiunak még ma éjszaka, a pirkadat beállta előtt odaát kell lennie.

— Meglesz.

Izületi fájdalmak

— vagy kézcsuklóficamai

esetében a megdagadt és esetleg összezuzott csuklónak mozgatása fájdalmas. A gyógyító, fehér versejtek sietetnek a fájdalmak megszüntetését.

A Sloan's Liniment szállítja a fehér versejteket a fájdalmas testrészekhez. Ezzel fogja a Sloan's lángját mely mint a napsugár hevít és a fájdalmakat elűzi. 13 millió ember használja. Még ma vegyen 75-Lei-ért egy üveget

SLOAN'S LINIMENT

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap egy szö 6. vastag betűkből 12 lej Vasárnap 7-50. illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szö. Négyszeri hirdetés esetén 25% engedmény. Állási keresőknek 25% kedvezmény. A bukaresti kiadás részére: szavanként 3 lej 50 szori megjelenésnél 2 lej

Véte'-eladás

Keresünk megvételre egy 80 lóerős üzemképes gőzgépet Axelrad, Ghimesfagat. 16187

Szép fekvésű új ház, 4 nagy szoba, fürdőszoba, konvha, cselédszoba, olcsón eladó. Brassó, Felsőfővénny-u. 46.

Eladó modern eb'dlő, őrishozba. Dragos Voda 60, Bukarest. Asztalos műhelyben. 16244

3 lámpás modern rádiógép 10.000 lejért eladó. Cim 16240. szám alatt a kiadóban.

EGY URISZAN ELADÓ. Brassó, Hosszu-utca 7. 16252

Majdnem új, rövid kereszt-hurok, fekete, politirozott angol mechanikájú „Hoffmann-féle ZONGORA. valódi elefántesont klaviatúrával, -ladó. Közelebbit Brassó, Draudt és Jeckel, vaskereskedésében. 16099

Eladó ház, vasutal szemben, jó forgalmu vendéglő és szállodával. Cim 16212. szám alatt a brassói kiadóban.

Fűszerüzlethelyiség és bodega, berendezéssel együtt -ladó. Brassó, Vasut-utca 67. Nicolae Gaitinár. 16211

Hálószobabutor olcsón eladó. (Körísa utánzat.) Petőfi. Brassó, Czell-telep. Gheorghe Lázár 3. 16209

Allást nver

Főzni tudó mindenest keresek. férj nélkül. bizonyítványokkal. Cim: Bukaresti Lapok. Bld. Schitu Măgureanu 21 Bukarest 16188

Lakás

BUTOROZOTT SZOBA. külön bejárattal, havonta 600 lej. Brassó, Úszoda-utca 9. 16248

Vegyes

A legolcsóbb ÖRÖKHULÁMOZÁS Dr. Kupferstichné „Cosmetica” szalonjában készül. A párisi kiállításon 1. díjat nyert gépe. Fejenként 500 lej. Ugyanotti arcápolás, -ondolás, manicure. Bukarest, Sf. Constantin 3. (Cismigiuvál szemben). 16146

FÉRFIGYENGESÉGET MEGSZÜNTETÜNK. Válaszoldyeges leveleket kérünk „Diszkreció” jellegre a brassói kiadóra. 15912

Három millió lej értékű belvárosi ingatlan első helyen való bekebelezés mellett, 800 EZER LEJ KÖLCSÖNT keresek, 14 százalékos kamat és esetleges valorizálás mellett. Cim 16183 szám alatt a brassói kiadóban

Könyvvitel és GÉPIRÁSTÁRTÁST, órákönyvelést, utánnosan vállalkoz. Házy, Brassó, Ma'om-neca 5 Bolonya. 16062

Könyvek

SZÁZSZORSZEP KÖNYVEK fiatal leányok számára. Iutsek Anna szerkesztésében kötetenként 34 lejért. Ego, Zsuzsi az új leány, Krudy Gyula, Az alispán leányai, Curis Yorke, A Ruthwen Gyerekek, Lengyel Laita, A király és az apród, Pálosy Éva, A tanítónéni, Bogárka, Pogány Elza, Szárnyöröbálgatás. Farkas Imre, Vissza Napkeletre, Vándorlóan, A költő, Szegedi István, Bátor kisleány az uccában, Uánvételezésnél a portóköltség 20 lej. Megrendelhetők a Brassói Lapok könyvosztályától

Petőfi összes költeményei egész vászonkötésben 65 lej, utánvételt 85 lej. Kapható a Brassói Lapok könyvosztályában.

Ujítsa meg lejárt előfizetését, hogy a lapot fennakadás nélkül küldhessük!

ARVERÉSI HIRDETMEY

A Casa Centrală alulirt végrehajtója a végrehajtási törvény 27. szakasza értelmében, ezennel közhírré teszi, hogy 1931. évi december hó 22-én délelőtti 11 órakor a helyszínen árverés útján el fognak adni Garfinkel és Marcu, Zagon, vagyonát képező tárgyak, melyek a 3. sz. jegyzőkönyv alapján lefoglaltattak, a Casa Cercuallá, Sft. Gheorghe — Lei 35.057. — összegű követelésének meg nem fizetése miatt.

A lefoglalt tárgyak a következők:
Egy gater, M. A. V.
Egy nagy gater Horizonthal.
Stabil lokomobil 60 Hp.
100.000 lej értékben.

Akik ezen tárgyak elárverezésénél részt akarnak venni, jelenjenek meg a megállapított napon és helyen.

A vevők a tárgyak 10 százalékát előzetesen letenni tartoznak.

Végrehajtó.

ARVERÉSI HIRDETMEY

A késedelmes vevő terhére és veszélyére nyilvános árverésen, közjegyző közbenjöttével, a késedelmi törvény 388. szakaszában foglalt rendelkezések betartásával, a 379, 380, 306 és 307 szakaszok alapján,

1931. december hó 19-én, szombaton,

Brassóban, ügyvédi irodámban. Vár-utca 42. szám alatt, I. emelet, eladásra kerülnek különböző valódi nagy és kisméretű keleti szőnyegek és antik képek. Az árverés délután pontban két órakor kezdődik és este 9 óráig tart. A belyegytörvény szerinti vételi illeték a vevő terhére. A vételár készpénzben, a leütéskor fizetendő. Az árverésre kerülő tárgyak szombaton délelőtti 10 óráól az irodahelyiségben megismerelhetők, ugyanott betekinthetők a közelebbi feltételek is.

Brasov, 1931. december hó 15-én.

Dr. A. Bársony ügyvéd,
Brasov, Vár-utca 42. sz.

Fűtőcsövei által a ZEPHIR KÁLYHA

vízszintes irányban sugározza a meleget, miáltal főleg a szoba alsó levegőrétegeit fűti és nem úgy, mint sok más légfűtésnél, fölöslegesen a szoba mennyezetét.

Képviselő:

Thomas, Scheeser & Galtz Brassó.

Ház elé szállítunk garantált súlyu. jó minőségű
bükk hasábtűzifát
1500—1700 Kg-os tételekben
520 L. egységában per 1000 Kg.
Általános Keraskedelmi Rt.
Fekete-utca 58.
Telefon 3—86. Telefon 3—86.

B. L. Kocsis Béla

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Havonta 10), negyedévre 31), félre 51), évre 101) lej. Majnyorizáció negyedévre 14, félre 28, évre 56 onqó. A többi külföldi átlamzas negyedévre 42, félre 82, évre 160 lej

Fiókkiadóhivatal és szerkesztőség: Hunyad- és Alsóféhérvármezők részére. Dáya, Str. Ioan Creanga 2. Telefon 17 (Balogh Géza)

MEGJUTOTTAK. Bukarest: Dán János, Gerő Sándor és Kón János. — Dési Str. S. Barna-tio 10. (Oszian Kálmán) — Kolozsvár: Str. Duna-arior 1. Voin (Anir-utca) Nemesia (Gábor) Marosvásárhely: Benjámín Arad Str. Baranie 1. — Sörész-u. — Nagyasszony Str. (Ar-nulm 13. Szilágyi László) — Nagyasszony Str. Nic Jós 32 (Szabó János) — Szabó János Csokor-naru 10. (Váradi József) — Szilágyi-ni-lyő (Iszabaria Str.) — Forrás Str. (Károly József) — Dániel József

Központi szervezők. pénzügyveteli jogosultsággal: Bartha Géza, Dán Mózes. HIRDETÉSEKET terveznek a kiadónivataior, a megfizotias, valamint minden or- és külföldi hirdetőiroda Részletes tarifák: készítése: szolgálnak